Euroopan oikeusasiamies

Tämä sivu on konekäännetty [Linkki]. *Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohdonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on* kieli- ja käännöskäytännöissämme [Linkki].

Päätös asiassa 3643/2005/(GK)WP - Tietojen antaminen yleisölle Euroopan parlamentin jäsenille myönnetyistä korvauksista

Päätös

Kanteluasia 3643/2005/(GK)WP - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm** 04/01/2006 - **Suositus** 24/09/2007 - **Päätökset, pvm** 14/07/2008

Maltalainen toimittaja pyysi saada käyttöönsä tiedot kaikista viidelle maltalaiselle Euroopan parlamentin jäsenelle maksetuista korvauksista. Parlamentti käsitteli pyynnön asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen N:o 1049/2001 mukaisesti, mutta kieltäytyi tietosuojasyistä tietojen antamisesta ja väitti kyseisten asiakirjojen sisältävän yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä annetussa asetuksessa N:o 45/2001 tarkoitettuja henkilötietoja. Toimittaja kanteli päätöksestä oikeusasiamiehelle, koska hänen mielestään veronmaksajilla on oikeus tietää, kuinka parlamentin jäsenet käyttävät julkisia varoja.

Parlamentti vahvisti kantansa kantelusta antamassaan lausunnossa. Se myös totesi, että talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamilla tehokkailla tilintarkastuksilla varmistetaan, että EU:n varojen asianmukainen käyttö on yleisön valvottavissa.

Oikeusasiamiehen yksiköiden suorittamassa tarkastuksessa ilmeni, että kantelijan pyyntö koski neljäntyyppisiä korvauksia, jotka kirjattiin eri tietokantoihin, nimittäin (i) yleisiä kulukorvauksia, (ii) parlamentin jäsenten avustajakorvauksia, (iii) matkakorvauksia ja (iv) päivärahoja, joita parlamentin jäsenille maksetaan niiltä päiviltä, joina he työskentelevät parlamentille.

Koska asian ratkaiseminen edellytti oikean tasapainon löytämistä avoimuuden ja yksityisyyden suojan välillä, oikeusasiamies kuuli asiassa Euroopan tietosuojavaltuutettua (EDPS), joka katsoi, että yleisöllä on oikeus saada tietoja parlamentin jäsenten toiminnasta. Tietosuojavaltuutetun mukaan on selvää, että parlamentin jäseniä itseään koskevat tiedot on julkistettava. Parlamentin jäsenten avustajia koskevia tietoja on sen sijaan kohdeltava

poikkeuksellisesti heidän oikeutettujen etujensa suojaamiseksi.

Oikeusasiamies piti hallinnollisena epäkohtana sitä, että parlamentti oli kieltäytynyt antamasta kantelijalle kyseisiä tietoja. Asiasta laatimassaan suositusluonnoksessa hän kehotti parlamenttia julkistamaan pyydetyt tiedot.

Vastauksessaan parlamentti ilmoitti julkaisevansa Internet-sivustollaan yleisiä tietoja parlamentin jäsenten korvauksista ja viittasi mahdollisuuteen tarkastella tilannetta uudelleen vuonna 2009. Se kuitenkin kieltäytyi edelleen paljastamasta kantelijan nimenomaisesti vaatimia tietoja.

Parlamentti myönsi, että avoimessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa yleisöllä on oikeus saada tietoja parlamentin jäsenille uskottujen julkisten varojen käytöstä, mitä oikeusasiamies piti ilahduttavana. Hän oli tyytyväinen siihen, että parlamentti osoitti oma-aloitteisuutta julkaisemalla Internet-sivustollaan tietoja jäsenilleen kuuluvista eri korvauksista. Oikeusasiamies pani myös merkille parlamentin lausuman tilanteen mahdollisesta uudelleentarkastelusta vuonna 2009 ja piti sitäkin myönteisenä sikäli kuin se todella merkitsi parlamentin sitoutumista siihen, että sen jäsenille myönnettyjen korvausten avoimuutta arvioitaisiin tulevaisuudessa uudelleen. Oikeusasiamiehestä oli kuitenkin valitettavaa, että parlamentti oli perustellut sitä, ettei se kaikilta osin voinut hyväksyä oikeusasiamiehen suositusluonnosta, tulkitsemalla asetusta N:o 1049/2001 ja N:o 45/2001 tavalla, joka heikentää avoimuuden periaatetta ja jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt.

Oikeusasiamies pitäytyi arviossaan, jonka mukaan kyseessä oli useimmilta osin hallinnollinen epäkohta. Hän päätti tapauksen käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Strasbourg, 14. heinäkuuta 2008
Hyvä herra V.

Toimittitte 24. marraskuuta 2005 Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun, joka koski sitä, että Euroopan parlamentti hylkäsi pyyntönne saada tietoja parlamentin maltalaisjäsenille myönnetyistä korvauksista.

Välitin kantelun parlamentin puhemiehelle 4.1.2006. Parlamentti antoi lausuntonsa 15. maaliskuuta 2006. Välitin sen 23. maaliskuuta 2006 ja pyysin Teitä esittämään huomautuksia 30. huhtikuuta 2006 mennessä. Teiltä ei saatu huomautuksia kyseiseen päivämäärään mennessä.

Ilmoitin teille 9. elokuuta 2006, että asianne oli siirretty toiselle oikeudelliselle virkamiehelle.

Pyysin 28. syyskuuta 2006 parlamenttia sallimaan yksiköideni tarkastaa kantelunne kohteena olevat asiakirjat tai tiedot. Teille ilmoitettiin asiasta samana päivänä.

Yksikköni suoritti 14. joulukuuta 2006 tarkastuksen kolmeen tietokantaan, jotka sisälsivät tiedot, joihin pyysitte pääsyä.

Lähetin teille ja parlamentille 10. tammikuuta 2007 jäljennöksen tätä tarkastusta koskevasta raportista ja pyysin teitä esittämään huomautuksia, jotka lähetitte 15. tammikuuta 2007.

Konsultoin 24.4.2007 päivätyllä kirjeellä Euroopan tietosuojavaltuutettua kantelussanne esiin tuoduista tietosuojakysymyksistä. Ilmoitin asiasta teille ja parlamentille samana päivänä.

Euroopan tietosuojavaltuutettu lähetti vastauksensa 4.6.2007. Välitin sen 13. kesäkuuta 2007 parlamentille kehotuksena esittää huomautuksia. Ilmoitin asiasta teille samana päivänä.

Parlamentti lähetti huomautuksensa 19. heinäkuuta 2007. Lähetin ne Teille 3. elokuuta 2007 esittämällänne huomautuksen, jonka lähetitte 9. elokuuta 2007.

Annoin 24. syyskuuta 2007 parlamentille suositusluonnoksen ja pyysin sitä harkitsemaan uudelleen pyyntöänne saada tutustua kyseisiin tietoihin. Parlamenttia pyydettiin antamaan yksityiskohtainen lausuntonsa 31. joulukuuta 2007 mennessä. Ilmoitin asiasta teille samana päivänä.

Parlamentti pyysi 18. joulukuuta 2007 minua pidentämään yksityiskohtaisen lausuntonsa toimittamisen määräaikaa 29. helmikuuta 2008 saakka ja totesi, että tiettyjä tutkimuksia, joita sen puhemiehistö oli tehnyt antaakseen täydellisen ja yksityiskohtaisen vastauksen ehdotukseeni, ei ollut vielä saatettu päätökseen. Myönsin pyydetyn pidennyksen 20. joulukuuta 2008 ja ilmoitin siitä Teille.

Parlamentti lähetti 29. helmikuuta 2008 yksityiskohtaisen lausuntonsa suositusluonnoksestani. Sain parlamentin yksityiskohtaisen lausunnon 7. maaliskuuta 2008 ja välitin Teille samana päivänä ja pyysin Teitä esittämään huomautuksia 30. huhtikuuta 2008 mennessä.

Pyysitte 28. huhtikuuta 2008 päivätyllä sähköpostiviestillä määräajan pidentämistä. Annoin teille lisäaikaa 31. toukokuuta 2008 saakka. Lähetitte huomautuksensa 31. toukokuuta 2008.

Kirjoitan nyt kertoakseni teille tehtyjen tutkimusten tulokset.

KANTELU

Tausta

Kantelija on toimittaja, joka työskentelee maltalaisessa viikkolehdessä *MaltaToday* . Elokuussa 2005 hän pyysi Euroopan parlamenttia tutustumaan sen viiden maltalaisen jäsenen ”julkaistuihin tileihin”. Parlamentin rekisterin kanssa käydyn sähköpostin vaihdon jälkeen hän selvensi, että hänen pyyntönsä koski tietoja, joissa täsmennettiin parlamentin edellä mainituille parlamentin jäsenille suorittamia maksuja, ja kantelija esitti virallisen pyynnön saada tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (1) , jäljempänä ’asetus 1049/2001’, nojalla. Parlamentti hylkäsi pyynnön 15.9.2005 väittäen, että kyseiset asiakirjat sisälsivät tietoja, joita pidettiin yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten

suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 (2) (jäljempänä ’asetus 45/2001’) 2 artiklassa tarkoitettuina henkilötietoina. Parlamentin mukaan kyseisten asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen oli evättävä, koska se loukkaisi kolmannen osapuolen yksityisyyttä koskevia etuja asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

Uudistetussa asiakirjoihin tutustumista koskevassa hakemuksessa kantelija väitti lähinnä, että asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen ei vahingoittaisi asianomaisten henkilöiden yksityisten etujen suojaa ja että niiden julkaiseminen oli yleisen edun mukaista, koska parlamentin jäsenten olisi voitava valvoa heidän äänestäjiään.

Uudistetusta hakemuksesta 13.10.2005 tekemässään päätöksessä parlamentti selitti, että pyyntö saada tutustua asiakirjoihin koski eri henkilöiden, toisin sanoen parlamentin jäsenten ja avustajien, talousasioita koskevia asiakirjoja. Tällaisten tietojen käsittely oli tarpeen parlamentin varainhoitoa varten ja siten asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artiklan a alakohdan mukaisen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi. Näiden tietojen toimittaminen yleisölle ylitti kuitenkin sen, mitä parlamentin hallinnon moitteeton toiminta edellyttää. Näin ollen tällaisten tietojen antaminen ei kuulunut asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artiklan a alakohdan soveltamisalaan. Parlamentti lisäsi, että asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohtaan sisältyvät poikkeukset asiakirjoihin tutustumista koskevasta yleisestä periaatteesta on laadittu pakottavasti, joten sen on evättävä oikeus tutustua asiakirjoihin, jos se katsoo, että asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi siinä mainittuja etuja. Mitä tulee kantelijan väitteeseen, joka koskee julkisen valvonnan tarvetta, parlamentti totesi, että julkisten varojen asianmukainen käyttö on varmistettu asiaankuuluvilla sisäisillä ja ulkoisilla tarkastuksilla. Parlamentin työjärjestyksen 74 artiklan mukaisesti parlamentin jäsenten saamat korvaukset tarkastettiin vastuuvapausmenettelyn yhteydessä. Talousarvion valvontavaliokunta ja tilintarkastustuomioistuin ovat panneet täytäntöön sovellettavat säännöt yleisön puolesta.

Parlamentti väitti myös, että parlamentin työjärjestyksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätään, että Euroopan parlamentin jäsenillä ei ole oikeutta tarkastaa muiden jäsenten henkilökansioita ja tilejä. Koska tällainen pääsy jopa evättiin Euroopan parlamentin jäseniltä, oli sitäkin enemmän syytä evätä se parlamentin ulkopuolelta tulevilta henkilöiltä.

Lisäksi parlamentti huomautti, että asetus 1049/2001 ei millään tavoin velvoita toimielimiä laatimaan asiakirjoja, joilla vastataan hakemukseen. Kun pyydettyjä tietoja ei ollut saatavilla yhdestä tai useammasta olemassa olevasta asiakirjasta, mutta ne koskivat tietojen keräämistä tietokannasta, hakemus ei kuulunut asetuksen soveltamisalaan. Tietokannat eivät itse asiassa olleet asiakirjakokoelmia vaan jatkuvasti muuttuvia tietokokonaisuuksia. Tämä koski kantelijan pyytämiä tietoja, koska nämä tiedot sisältyivät kirjanpitotietojen hallintajärjestelmään eikä yhteen asiakirjaan. Näin ollen hänen pyyntönsä, *suppeassa mielessä* , jäi asetuksen 1049/2001 soveltamisalan ulkopuolelle. Parlamentti kuitenkin lisäsi, että se oli avoimuuspolitiikkansa mukaisesti tutkinut hakemuksen asetuksen säännösten valossa.

Näiden seikkojen perusteella parlamentti hylkäsi kantelijan pyynnön.

Kantelu oikeusasiamiehelle

Kantelussaan Euroopan oikeusasiamiehelle kantelija väitti, että Euroopan parlamentin jäsen oli julkinen henkilö, jolle maksettiin sekä kansalliset hallitukset että EU:n varoista ja siten välillisesti eurooppalaiset veronmaksajat. Veronmaksajilla olisi sen vuoksi oltava oikeus valvoa maksuosuuksiensa käyttöä siten, että heillä on pääsy Euroopan parlamentin jäsenten tileihin. Hän katsoi myös, että on Maltan veronmaksajien kansallisen edun mukaista saada tietoa näistä asioista kansallisessa sanomalehdessä. Hän viittasi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklaan ja perusoikeuskirjaan. Kantelija korosti, että avoimuus vahvisti demokratian ja perusoikeuksien periaatteita ja auttoi unionin kansalaisia osallistumaan EU-asioihin.

Kantelija väitti lähinnä, että parlamentti oli perusteettomasti kieltäytynyt antamasta hänelle oikeutta tutustua Maltan parlamentin jäsenille myönnettyjä korvauksia koskeviin tietoihin. Hän vaati, että hänelle olisi myönnettävä tällainen pääsy. Kantelija täsmensi, että tiedoista olisi käytävä ilmi parlamentin jäsenten parlamentilta saamat määrät sekä tapa, jolla nämä määrät käytettiin heidän toimistojensa toimintaan ja eläkkeidensä rahoittamiseen parlamentin eläkejärjestelmästä.

TUTKIMUS

Tutkimuksen laajuus

Oikeusasiamies pyysi parlamentilta lausuntoa kantelijan väitteestä ja väitteestä.

Hän kuitenkin täsmensi, että hänen tutkimuksensa rajoittui asiakirjoihin tai tietoihin, jotka olivat olemassa päivänä, jona parlamentti hylkäsi kantelijan uudistetun pyynnön saada tutustua asiakirjoihin.

Parlamentin lausunto

Lausunnossaan parlamentti muistutti aluksi tiedoista, jotka se oli toimittanut kantelijalle hänen ollessaan yhteydessä parlamentin rekisteriin: Rekisteri oli ilmoittanut kantelijalle, että tilinpäätöstä ei ollut julkaistu. Se oli kuvaillut nykyistä järjestelmää Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen puuttuessa. Se huomautti, että kyseessä on sekajärjestelmä, joka perustuu kansallisten viranomaisten maksamiin Euroopan parlamentin *jäsenten palkkoihin ja "erillisiin sihteeristökorvauksiin, matkakulujen korvaamiseen jne. "*, jotka parlamentti maksoi talousarviostaan. Tämän jälkeen kantelija sai jäljennöksen sihteerikorvauksia ja matkakulujen korvaamista koskevista säännöistä.

Sähköpostien vaihdon jälkeen rekisteri oli ilmoittanut kantelijalle, että tiedot parlamentin jäsenille suorittamista maksuista oli sisällytetty tietokantaan. Tiedot on kerätty yksinomaan kirjanpitoa varten, eikä niitä ole julkaistu eikä jaettu, lukuun ottamatta asiaa koskevissa säännöissä säädettyjä tarkastuselimiä tai -laitoksia.

Korvauksia koskevien sääntöjen lisäksi parlamentti toimitti kantelijalle sihteeri- ja muiden korvausten muodossa Euroopan parlamentin jäsenille maksettujen määrien kokonaismäärän. Parlamentin mukaan kantelija oli kuitenkin itse asiassa halunnut saada, että kullekin parlamentin jäsenelle jaetaan kunkin korvauksen osalta saadut määrät (esimerkiksi avustajille tosiasiallisesti maksetut palkat) ja tiedot parlamentin jäsenten toimintaan liittyvistä matkoista.

Parlamentti ilmoitti katsovansa edelleen, että näiden lukujen yksityiskohtainen erittely kuuluu asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamisalaan, koska nämä kirjanpitoasiakirjat eivät koske ainoastaan Euroopan parlamentin jäseniä vaan myös kolmansia osapuolia, kuten avustajia, joiden suhdetta Euroopan parlamentin jäseniin säännellään yksityisoikeudellisella sopimuksella. Parlamentti väitti, ettei sillä ollut oikeutta puuttua tähän suhteeseen ja että se rajoittui kirjanpitäjän rooliin.

Mitä tulee kantelijan väitteeseen, jonka mukaan maltalaisten verovelvollisten olisi valvottava maltalaisten parlamentin jäseniä, parlamentti totesi, että parlamentin jäseniin kohdistetaan erityistarkastuksia elimissä, joiden tehtävänä on varmistaa, että niiden varainhoito on voimassa olevien sääntöjen mukaista. Julkisten EU:n varojen asianmukaista käyttöä koskeva julkinen valvonta varmistettiin talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamilla tehokkailla tarkastuksilla. Parlamentin työjärjestyksen 74 artiklan mukaisesti parlamentin jäsenten korvauksiin sovellettiin vastuuvapausmenettelyä koskevia tarkastuksia.

Lisäksi parlamentti muistutti, että työjärjestyksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätään, että parlamentin jäsenillä ei ole oikeutta tutustua muiden parlamentin jäsenten henkilökohtaisiin asiakirjoihin ja tileihin. Koska tällainen pääsy evättiin muilta parlamentin jäseniltä, parlamentti väitti, että se evättiin *sitä suuremmalla syyllä* parlamentin ulkopuolelta tulevilta henkilöiltä, kuten kantelijalta.

Parlamentti lisäsi, että kantelijalla oli lisäksi mahdollisuus tutustua suoraan Internetin kautta kunkin viiden Maltan parlamentin jäsenen ”taloudellisia sidonnaisuuksia koskevaan ilmoitukseen”.

Kantelijan huomautukset

Kantelijalta ei saatu huomautuksia.

Oikeusasiamiehen suorittama asiakirja-aineiston tarkastus

Oikeusasiamies suoritti kantelun alustavan arvioinnin tähän mennessä saamiensa tietojen perusteella. Hän totesi, että vaikka olisi voitu väittää, että kantelijan pyyntö koski tiedonsaantioikeutta eikä oikeutta tutustua asiakirjoihin, sekä kantelija että parlamentti perustelivat perustelujaan asetukseen 1049/2001.

Parlamentin väitteiden perusteella oikeusasiamiehelle ei kuitenkaan ollut vielä täysin selvää, mitä asiakirjoja tai tietoja kantelu koski.

Tämän vuoksi oikeusasiamies päätti oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohdan nojalla pyytää parlamenttia antamaan yksiköilleen oikeuden tutustua näihin asiakirjoihin tai tietoihin.

Parlamentin varainhoidon pääosaston jäsenkorvaukset -yksikön päällikkö C. vastaanotti 14. joulukuuta 2006 oikeusasiamiehen edustajat. Hän selitti, että parlamentin jäsenille on neljä erityyppistä korvausta, joita hänen yksikkönsä käsittelee: i) yleisiä kulukorvauksia, ii) avustajakulujen korvaamista, iii) matkakorvauksia ja iv) niin sanottua päivärahaa. Hän totesi, että näitä korvauksia koskevat tiedot on tallennettu kolmeen tietokantaan, jotka ovat a) INDE-tietokanta **yleisiin** menoihin, b) **CID** -tietokanta, joka koskee avustajakulujen korvaamista, ja c) tietokanta, jonka nimi on **MIME** matka- ja oleskelukorvauksista.

Esimerkkinä ja luottamuksellisesti C. näytti oikeusasiamiehen edustajille tulosteita näiden kolmen tietokannan otteista yksittäisille parlamentin jäsenille.

a) INDE- **tietokannan** tulosteissa oli asianomaisen parlamentin jäsenen nimi, hänen saamansa summa yleisenä kulukorvauksena, jäsenten eläkejärjestelmään maksettavien maksujen määrä, korvauksesta vähennettävät maksut ja parlamentin jäsenen pankkitilitiedot. C. selitti, että korvaus maksettiin kertasuorituksena, joka oli sama kaikille parlamentin jäsenille, mutta että vähennettävien eläkemaksujen määrä vaihteli yksilöllisten tekijöiden (kuten iän ja valitun järjestelmän) mukaan ja oli selvästi nolla niiden jäsenten osalta, jotka eivät osallistuneet parlamentin jäsenten eläkejärjestelmään. Hän totesi, että *parlamentin sosiaalisten oikeuksien* yksikkö vastaa näiden määrien määrittämisestä.

Vastauksena oikeusasiamiehen edustajien esittämään kysymykseen siitä, onko kiinteämääräisen hyvityksen määrä julkistettu, C. totesi, että se ei ole julkinen sinänsä, mutta että tietyt tiedotusvälineet olivat julkaisseet vuodeksi 2005 vahvistetun määrän.

b) **CID** -tietokannan tulosteet osoittivat summan, jonka kyseinen parlamentin jäsen oli pyytänyt avustajalleen kuukausittain. Euroopan parlamentin jäsenen nimen lisäksi tulosteissa esitettiin avustajien nimet ja määrät, jotka he saivat parlamentin jäsenen kanssa tekemiensä sopimusten mukaisesti. Muissa tapauksissa yrityksen nimi ilmoitettiin avustajien nimien sijasta. C. selitti, että parlamentin jäsenten avustajiensa kanssa tekemät sopimukset eivät välttämättä ole työsopimuksia, vaan ne voivat olla myös palvelusopimuksia. Hän selitti, että parlamentin jäsenten avustajille tämän korvauksen perusteella maksetut määrät vaihtelivat ja niihin sovellettiin kiinteää enimmäismäärää. Tulosteet osoittivat kunkin kuukauden osalta tämän enimmäismäärän ja sen kyseisen ajanjakson aikana käytetyn osuuden sekä määrän, jota ei ollut käytetty. C. selitti, että kunkin kuukauden käyttämättömät määrärahat voidaan käyttää milloin tahansa vuoden loppuun asti, jolloin niiden voimassaolo päättyy. Hän selitti myös, että avustajille suoritettavia maksuja varten vaadittu todiste oli viimeksi mainittujen sopimus Euroopan parlamentin jäsenen kanssa ja todiste heidän sosiaaliturvastaan. Hän totesi edelleen, että hänen yksikkönsä ei saanut avustajien palkkakuittia.

Vastauksena kysymykseen siitä, onko mahdollista laatia tietokannasta otteita, joissa ei paljasteta avustajien nimiä, C. totesi, että kyseessä ei ole tavanomainen toimenpide, vaan se voidaan tehdä käyttämällä suodattimia tai kyselytyökalua, kuten *Business Objects -työkalua* .

C) C. selitti myös, että **MIME-** tietokannan tulosteet osoittivat ensinnäkin korvauksen, joka maksettiin jäsenten matkoista heidän lähtöpaikkakuntansa ja työpaikkansa välillä eli Brysselissä ja Strasbourgissa. Hän totesi, että tämä korvaus maksettiin kiinteämääräisenä summana, joka laskettiin kuljetun matkan ja valitun kuljetusvälineen perusteella. Kiinteämääräinen korvaus korvattaisiin myös, jos todelliset matkakustannukset olisivat pienemmät. Euroopan parlamentin jäsenten oli kuitenkin esitettävä tarkastuskorttinsa saadakseen korvauksen lentomatkoista. Toiseksi tietokannasta käy ilmi parlamentin jäsenen päiväraha, joka myönnetään parlamentin palveluksessa työskentelypäivinä. C. selitti, että tämä korvaus myönnettiin parlamentin jäsenten allekirjoittamien luetteloiden perusteella esimerkiksi osallistuessaan valiokuntiin, joiden jäsen he

olivat. Korvauksen määrä oli sama jokaiselle Euroopan parlamentin jäsenelle. Kolmanneksi tietokannasta käy ilmi, että muista matkakuluista maksettiin korvauksia, jotka C:n mukaan maksettiin tosiasiallisesti aiheutuneita kuluja koskevan näytön perusteella. Oikeusasiamiehen edustajille esitetyssä esimerkissä oli seuraavat otsikot: lentomatka, ” *frais sukeltajat* ” (erilaiset kulut), hotellikulut ja taksimaksut. Tarkemmassa tulosteessa kerrottiin matkustuspäivät ja -paikat sekä käytetty yhteys. Päivärahan osalta tarkemmassa tulosteessa oli läsnä valiokunnan nimi.

C. selitti, että tietokanta sisälsi myös tarkempia tietoja esimerkiksi *frais-sukeltajien* kaltaisista otsakkeista. Hän vahvisti, että tässä tietokannassa ei ole kolmansia osapuolia koskevia tietoja. Esimerkiksi avustajien matkakuluja ei voitu korvata tämän korvauksen perusteella.

Vastauksena oikeusasiamiehen edustajien esittämään kysymykseen siitä, maksoiko parlamentti näitä korvauksia ja eläkkeitä lukuun ottamatta muita maksuja Euroopan parlamentin jäsenille, C. totesi, että näin ei ollut hänen tasollaan, vaan että *sosiaalisten oikeuksien* yksikkö maksoi myös sairauskulut sekä kieli- ja atk-kurssit. Lisäksi muiden pääosastojen ennakkotilintarkastajat voisivat joissakin tapauksissa olla oikeutettuja suorittamaan ennakkomaksuja Euroopan parlamentin jäsenille heidän ulkomaanmatkojensa aikana. Ne olisi kuitenkin myöhemmin tarkistettava ja hyväksyttävä C:n yksikössä.

Tarkastuskertomus lähetettiin kantelijalle ja parlamentille.

Kantelijan huomautukset

Kommentoidessaan tarkastuskertomusta kantelija vahvisti, että hänen pyyntönsä saada tutustua asiakirjoihin, jotka liittyivät oikeusasiamiehen edustajien tarkastamiin kolmeen tietokantaan kirjattuihin neljään korvaustyyppiin. Hän toisti näkemyksensä, jonka mukaan tietokantojen sisältämät tiedot olisi julkistettava, koska eurooppalaisilla veronmaksajilla oli oikeus valvoa maksuosuuksiensa käyttöä. Lisäksi maltalaiset parlamentin jäsenet olivat vastuussa maltalaisten äänestäjille tavasta, jolla he käyttivät EU:n talousarviosta saamansa varat tehtäviensä hoitamiseen.

Kantelija korosti myös, että kuten C. oli huomauttanut, oli mahdollista antaa yksityiskohtaisia tietoja parlamentin jäsenten maksuista heidän avustajilleen paljastamatta heidän nimiään. Tällainen menettely mahdollistaisi pyydettyjen tietojen luovuttamisen asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohtaa rikkomatta. Hän väitti, että koska kolmen tietokannan sisältämät yksityiskohtaiset tiedot voitiin julkistaa ilman kolmansien osapuolten nimiä, tutustumispyyntö ei ylittänyt asetuksen 1049/2001 soveltamisalaa.

Kantelija pyysi oikeusasiamiestä harkitsemaan, voisiko pyydettyjen tietojen luovuttaminen heikentää asianomaisten henkilöiden yksityisyyden tai koskemattomuuden suojaa, ja selvittämään, aiheuttaisiko se todellisen vaaran siitä, että heidän suojattuja etujaan vahingoitettaisiin vakavasti.

Kantelija lisäsi, että jos asiakirjan osia ei ole saatavilla, asiakirjan loppuosa olisi julkistettava.

Oikeusasiamiehen kuuleminen Euroopan tietosuojavaltuutetussa *Oikeusasiamiehen näkemykset*

Tarkasteltuaan huolellisesti kantelijan ja parlamentin hänelle toimittamia tietoja oikeusasiamies

katsoi, että käsiteltävänä olevassa asiassa oli mahdollista esittää eriäviä näkemyksiä tietosuojasääntöjen oikeasta tulkinnasta ja soveltamisesta. Se edellytti erityisesti, että on löydettävä tasapaino avoimuuden ja yksityisyyden suojan välillä, mistä Euroopan tietosuojavaltuutettu oli keskustellut tausta-asiakirjassaan asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi ja tietosuojasta (3) .

Näin ollen oikeusasiamies päätti kuulla Euroopan tietosuojavaltuutettua tässä asiassa Euroopan tietosuojavaltuutetun ja oikeusasiamiehen välisen yhteisymmärryspöytäkirjan osan C ja D mukaisesti (4) . Oikeusasiamies pyysi näin ollen Euroopan tietosuojavaltuutettua ottamaan kantaa siihen, voidaanko kantelijan pyytämät tiedot luovuttaa ja missä määrin.

Oikeusasiamies totesi erityisesti, että parlamentti oli väittänyt, että tiettyjä asiakirjoja ei voitu julkistaa, koska ne sisälsivät kolmansia henkilöitä koskevia henkilötietoja, erityisesti parlamentin jäsenten avustajien nimiä. Parlamentti ei kuitenkaan näyttänyt tutkineen mahdollisuutta myöntää osittaista oikeutta tutustua tällaisiin tietoihin esimerkiksi poistamalla avustajien nimet. Avustajille suoritettavien maksujen yhteydessä kävi myös ilmi, että tällaiset maksut, jotka suoritetaan kuukausittain asianomaisen parlamentin jäsenen puolesta, vaihtelevat tiettyyn kiinteään enimmäismäärään asti. Oikeusasiamiehen edustajille oli ilmoitettu, että joka kuukausi tämän korvauksen käyttämättä jääneet määrärahat voidaan käyttää milloin tahansa vuoden loppuun asti, jolloin niiden voimassaolo päättyy. Näin ollen voitaisiin kysyä, eikö olisi mahdollista antaa tietoa ainakin eräistä aggregoiduista luvuista, kuten siitä, ovatko Euroopan parlamentin jäsenet käyttäneet tämän korvauksen määrärahat tiettynä vuonna ja missä määrin. Parlamentin jäsenten itsensä osalta parlamentti ei myöskään näyttänyt tutkineen, onko siinä tapauksessa, että kyseessä olevat asiakirjat sisältävät parlamentin jäseniä koskevia arkaluonteisia tietoja, pyydettävä heiltä lausuntoa tietojen mahdollisen luovuttamisen vaikutuksista.

Euroopan tietosuojavaltuutetun vastaus

Vastauksessaan Euroopan tietosuojavaltuutettu muistutti, että hän oli käsitellyt tausta-asiakirjassaan laajasti tilanteita, joissa toimielin tekee päätöksen pyynnöstä saada tutustua henkilötietoja sisältäviin asiakirjoihin. Tällaisissa tilanteissa Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi, että toimielimen on otettava huomioon sekä yleisön tiedonsaantioikeuden että tietosuojaa koskevan oikeuden perustavanlaatuinen luonne. Tämä johti tasapainoiseen lähestymistapaan. Usein ei kuitenkaan ollut selvää, onko henkilötietojen julkisuus tietyissä olosuhteissa myönnettävä.

Tätä taustaa vasten Euroopan tietosuojavaltuutettu esitti useita huomautuksia käsiteltävänä olevasta tapauksesta.

Ensinnäkin hän totesi, että on otettava huomioon, että asia koski ensisijaisesti Euroopan parlamentin jäsenten henkilötietoja. Vaikka Euroopan parlamentin jäsenen asema ei merkinnyt sitä, että tällaisessa asemassa olevilta henkilöiltä olisi evättävä yksityisyyden suoja, avoimen ja demokraattisen yhteiskunnan perusperiaatteena oli oltava se, että yleisöllä on oikeus saada tietoa heidän käyttäytymisestään. Parlamentin jäsenten oli oltava tietoisia tästä yleisestä edusta. Nyt käsiteltävässä asiassa tämä oli vielä selvempää, koska siinä käsiteltiin Euroopan parlamentin jäsenille uskottuja julkisten varojen menoja. Euroopan tietosuojavaltuutettu huomautti, että unionin tuomioistuin on yhdistetyissä asioissa C-465/00, C-138/01 *ja C-139/01,*

Österreichischer Rundfunk ym. (5) , nimenomaisesti katsonut, että tavoite valvoa julkisten varojen asianmukaista käyttöä oikeuttaa yksityisyyden suojaan puuttumisen.

Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi lisäksi, että parlamentin jäsenten avustajien henkilötietojen osalta lopputuloksen oli oltava monipuolisempi. Tässä yhteydessä hän väitti, että vaikka myös tältä osin yleisön tiedonsaantioikeus oli hallitseva, tarvitaan kuitenkin poikkeuksia avustajien oikeutettujen etujen suojaamiseksi. Euroopan tietosuojavaltuutetun mukaan tästä voisi olla esimerkkinä se, että avustajan nimen paljastaminen suhteessa siihen Euroopan parlamentin jäseneen, jonka palveluksessa hän työskenteli, voisi paljastaa avustajan poliittiset näkemykset. Nämä olivat asetuksen (EY) N:o 45/2001 10 artiklassa tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja. Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi, että ensi näkemältä ratkaisu, jonka oikeusasiamies oli ehdottanut perusteluissaan, eli avustajien nimien tyhjentäminen, suojelee asianmukaisesti avustajien oikeuksia. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi myös, että jos tämä ratkaisu ei erityisistä syistä vastaa rekisteröityjen oikeutettuja etuja, voitaisiin harkita oikeusasiamiehen mainitsemien yhdistettyjen lukujen saatavuutta.

Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi mahdollisuudesta pyytää Euroopan parlamentin jäseniltä lausuntoa mahdollisen tietojen luovuttamisen vaikutuksista, että yleisesti ottaen hän kannatti täysin tämän vaihtoehdon käyttöä. Hän lisäsi kuitenkin, että nyt käsiteltävässä asiassa hän ei ollut vakuuttunut sen hyödyllisyydestä siltä osin kuin se koski Euroopan parlamentin jäseniä itseään koskevia tietoja. Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi lopuksi, että oli ilmeistä, että nämä tiedot oli julkistettava. Hän katsoi kuitenkin, että voisi olla hyödyllistä kysyä avustajia koskevien tietojen mahdollisen luovuttamisen vaikutuksista.

Oikeusasiamies toimitti jäljennökset Euroopan tietosuojavaltuutetun vastauksesta parlamentille ja kantelijalle.

Parlamentin huomautukset

Parlamentti vastasi tutkineensa Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnon hyvin yksityiskohtaisesti. Se kiinnitti kuitenkin jälleen oikeusasiamiehen huomion väitteisiin, jotka se oli esittänyt käsiteltävänä olevaa asiaa koskevassa lausunnossaan. Parlamentti korosti, että on tärkeää muistaa, että kuten puhemiehistö oli huomauttanut kantelijan pyyntöä koskevasta pyynnöstä tekemässään päätöksessä, julkisten varojen käyttöä koskevat tarkastukset tehtiin sekä toimielimen sisällä että sen ulkopuolella. Parlamentti totesi, että riippumattomien järjestöjen, kuten Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, on suoritettava tällaiset tarkastukset niiden institutionaalisten menettelyjen mukaisesti, joilla taataan sekä julkisten varojen käyttöä koskevien asetusten että Euroopan parlamentin jäsenten toimintavapauden noudattaminen.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan Euroopan tietosuojavaltuutetun vastauksesta ja parlamentin vastauksesta esittämistä huomautuksista kantelija korosti jälleen, että hänen kantelussaan on kyse avoimuudesta ja vastuuvelvollisuudesta. Hän oli yhtä mieltä siitä, että sisäiset ja ulkoiset tarkastukset on suoritettava institutionaalisten menettelyjen mukaisesti. Oli kuitenkin varmistettava, että Euroopan parlamentin jäsenet voivat joutua vastuuseen teoistaan heidän valitsemiensa henkilöiden toimesta. Kantelija lisäsi, että koska Euroopan parlamentin jäsenet kuuluivat Euroopan korkeimpiin edustajiin, heillä oli oikeus saada hyvä ammattipalkka. Hän kuitenkin katsoi, että yleisöllä oli oikeus tietää, mitä nämä hinnat olivat.

Kantelija totesi olevansa tyytyväinen huomatessaan, että Euroopan tietosuojavaltuutettu oli todennut, että Euroopan parlamentin jäseniä itseään koskevat tiedot oli julkistettava. Hän oli täysin samaa mieltä Euroopan tietosuojavaltuutetun näkemyksestä, jonka mukaan parlamentin jäsenten oli oltava tietoisia yleisestä intressistä saada tietoa heidän toiminnastaan ja että tämä oli hänen tapauksessaan vieläkin ilmeisempää, koska se koski julkisten varojen käyttöä. Kantelija kiitti oikeusasiamiestä hänen ponnisteluistaan tässä asiassa.

OIKEUSASIAMIEHEN SUOSITUSLUONNOS

Oikeusasiamiehen näkemykset

1. Oikeusasiamies totesi, että sekä kantelija että parlamentti perustivat perustelunsa tässä tapauksessa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 säännöksiin, jotka koskevat oikeutta tutustua *asiakirjoihin* , vaikka olisi voitu väittää, että kantelijan pyyntö koski *tiedonsaantioikeutta* . Oikeusasiamies tukeutui näin ollen myös yksinomaan asiakirjoihin tutustumista koskevaan lainsäädäntöön.

2. Oikeusasiamies totesi myös, että Euroopan tietosuojavaltuutetun kanta, jonka oikeusasiamies otti kuullessaan häntä tässä asiassa, oli pitkälti samanlainen kuin hänen johdonmukaisesti omaksumansa kanta asiakirjojen julkisuuteen. Nyt käsiteltävässä asiassa avoimuusvaatimusten on oltava erityisen korkeat, kun otetaan huomioon, että kyse on i) sellaisten julkisten varojen käytöstä, joihin kansalaiset osallistuvat verojensa muodossa, ja toisaalta näiden kansalaisten valittujen edustajien käyttäytymisestä.

3. Tietojen luovuttamista vastustavien parlamentin väitteiden osalta oikeusasiamies katsoi, että hänen oli tehtävä ero Euroopan parlamentin jäsenten itsensä ja kolmansien osapuolten välillä.

4. Kuten Euroopan tietosuojavaltuutettu oli selvästi todennut, parlamentin jäsenten oli tiedostettava heidän käyttäytymistään koskeva yleinen etu erityisesti silloin, kun tämä käyttäytyminen, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, liittyy julkisten varojen käyttöön. Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että tässä asiassa avoimuuden olisi oltava etusijalla asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyyn yksityisyyttä koskevaan oikeuteen nähden.

5. Parlamentin väitteestä, jonka mukaan talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen erityisillä tarkastuksilla varmistettiin julkisten varojen asianmukainen käyttö, oikeusasiamies muistutti, että asetuksessa 1049/2001 ei velvoiteta hakijoita perustelemaan pyyntöään saada tutustua asiakirjoihin. Oikeusasiamies katsoi näin ollen pätemättömäksi hakemuksen tutkivan toimielimen esittämän väitteen, jonka mukaan sama päämäärä, jonka hakija haluaa saavuttaa pyytämällä saada tutustua tiettyihin asiakirjoihin, voidaan saavuttaa muilla keinoin. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että parlamentin viittauksella asiasta vastaavien elinten tekemiin taloudellisiin tarkastuksiin ei ollut merkitystä tässä tapauksessa.

6. Oikeusasiamies totesi myös, että parlamentti viittasi lisäksi työjärjestyksensä 5 artiklan 3

kohtaan, jonka mukaan Euroopan parlamentin jäsenillä ei ole oikeutta tutustua muiden parlamentin jäsenten henkilökansioihin ja tileihin. Parlamentti katsoi, että koska tällainen pääsy evättiin muilta parlamentin jäseniltä, se evättiin sitä *suuremmalla syyllä* parlamentin ulkopuolelta tulevilta henkilöiltä. Oikeusasiamies muistutti, että parlamentti hyväksyi itse parlamentin työjärjestyksen sisäisen toimintansa järjestämiseksi. Hän katsoi, että niitä ei voida soveltaa suoraan parlamentin suhteisiin kansalaisiin. Näin ollen ne eivät näyttäneet muodostavan asianmukaista oikeusperustaa kantelijan asiakirjoihin tutustumista koskevan hakemuksen hylkäämiselle.

7. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että parlamentin esittämät väitteet eivät olleet vakuuttavia ja että näin ollen parlamentin kieltäytyminen antamasta kantelijalle oikeutta tutustua pyytämiinsä tietoihin, koska ne koskivat yksinomaan Euroopan parlamentin jäseniä, ei ollut perusteltua. Tämä oli hallinnollinen epäkohta.

8. Euroopan parlamentin jäsenten avustajien henkilötietojen osalta oikeusasiamies muistutti, että hän oli todennut Euroopan tietosuojavaltuutetulle lähettämässään kirjeessä, että parlamentti ei ilmeisesti tarkastellut mahdollisuutta antaa osittaista oikeutta tutustua tällaisia henkilötietoja sisältäviin asiakirjoihin esimerkiksi poistamalla avustajien nimet. Euroopan tietosuojavaltuutettu vahvisti, että avustajien nimien poistaminen suojaa asianmukaisesti heidän oikeuksiaan, ellei ole erityisiä syitä sille, miksi tämä ratkaisu ei olisi heidän oikeutettujen etujensa mukainen. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että parlamentin ei olisi tarvinnut paljastaa avustajien nimiä. Se, että se ei ottanut huomioon mahdollisuutta antaa osittainen oikeus tutustua avustajien henkilötietoja sisältäviin asiakirjoihin esimerkiksi tyhjentämällä avustajien nimet, merkitsi kuitenkin myös hallinnollista epäkohtaa.

9. Näiden huomioiden perusteella oikeusasiamies teki seuraavat johtopäätökset yksittäisten tietokantojen sisältämistä tiedoista:

INDE- **tietokanta** ei näyttänyt sisältävän muita henkilöitä kuin Euroopan parlamentin jäseniä koskevia tietoja. Oikeusasiamies piti itsestään selvänä, että kaikille parlamentin jäsenille heidän yleisistä menoistaan maksetun kertakorvauksen määrä olisi ilmoitettava, jos se ei jo ollut julkinen. Parlamentin jäsenten pankkitilitietoja, jotka olivat myös tämän tietokannan otteissa, ei tietenkään pitäisi paljastaa.

Euroopan parlamentin jäsenten eläkejärjestelmää varten säädetystä kertakorvauksesta tehtävien vähennysten osalta oikeusasiamies totesi, että Euroopan tietosuojavaltuutettu ei ollut ottanut kantaa erityisesti tähän kysymykseen. On kuitenkin huomattava, että oikeusasiamies käsitteli toista kantelua, joka koski yleisön oikeutta tutustua kaikkien jäsenten eläkejärjestelmään osallistuvien jäsenten nimiluetteloon (6) . Oikeusasiamiehen tutkinta kyseisestä tapauksesta oli vielä kesken. Näin ollen hän katsoi, että hänen olisi odotettava asian ratkaisua ennen kuin hän antaa suosituksia siitä, olisiko parlamentin annettava myös pääsy tietoihin, jotka liittyvät yksittäisten parlamentin jäsenten osallistumiseen jäsenten eläkejärjestelmään.

CID -tietokannasta, johon kirjataan avustajakulujen korvaamiseen liittyvät korvaukset,

oikeusasiamies katsoi, että avustajien nimiä ei pitäisi ilmoittaa. Oikeusasiamiehen mukaan ei kuitenkaan näyttänyt olevan mitään erityisiä syitä, kuten Euroopan tietosuojavaltuutetun mainitsemat syyt, jotka edellyttäisivät lisää anonymisointia avustajien nimien poistamisen lisäksi. Tämän vuoksi oikeusasiamies katsoi, että koska tällaista tietojen ilmaisemista ei ole erityisiä syitä, olisi annettava pääsy tämän tietokannan asiaankuuluviin otteisiin lukuun ottamatta viittauksia avustajien nimiin, jotka olisi poistettava.

Euroopan parlamentin jäsenten matka- ja oleskelukorvauksia koskevan **MIME** -tietokannan osalta oikeusasiamies totesi, että kuten parlamentin edustaja oli vahvistanut, tietokanta ei sisältänyt tietoja kolmansista henkilöistä. Sen vuoksi hän katsoi, että olisi myönnettävä täysi pääsy tähän tietokantaan sisältyviin tietoihin.

10. Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies päätteli, että parlamentti hylkäsi virheellisesti kokonaisuudessaan kantelijan pyynnön saada tutustua tietokantelijan INDE-, CID- ja **MIME-tietokantoihin sisältyviin** tietoihin. Tämä oli hallinnollinen epäkohta.

Suositusluonnos

Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies esitti Euroopan parlamentille Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti seuraavan suositusluonnoksen:

” *Parlamentin olisi i) tarkasteltava uudelleen kantelijan pyyntöä saada tietoja Maltan parlamentin jäsenille myönnetyistä korvauksista ja ii) annettava kantelijalle pääsy näihin tietoihin edellä esitettyjen näkökohtien mukaisesti.* ”

Parlamentin yksityiskohtainen lausunto

Yksityiskohtaisessa lausunnossaan parlamentti korosti, että parlamentin jäsenten on voitava hoitaa tehtävänsä täysin riippumattomasti, mikä on suojattava perusteettomalta painostukselta. Se huomautti, että heidän uudelleenvalintansa oli kansalaisten lopullinen tarkastus heidän toiminnastaan ja toiminnastaan. Kun otetaan huomioon elintasoerot Euroopan tasolla, jotka olivat viime laajentumisen jälkeen entistäkin silmiinpistäviä, parlamentti oli päättänyt maksaa jäsenille tiettyjä korvauksia kansallisten viranomaisten maksaman palkan lisäksi. Korvausten tarkoituksena oli yhdenmukaistaa jäsenten työoloja ja taata heidän poliittinen ja taloudellinen riippumattomuus.

Parlamentti totesi arvostavansa väitettä, jonka mukaan avoimessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa yleisöllä on oikeus saada tietoa julkisten tulojen käytöstä, tässä tapauksessa parlamentin jäsenille uskotuista julkisista varoista. Näin ollen se ilmoitti oikeusasiamiehelle, että parlamentin avoimuuspolitiikan parantamiseksi parlamentin jäsenten korvausjärjestelmän osalta ja eri jäsenvaltioissa määritettyjen parhaiden käytäntöjen mukaisesti sen puhemiehistö oli päättänyt julkaista verkkosivustollaan a) tietoja jäsenten kuluja ja korvauksia koskevista säännöistä ja b) määrät, joihin jäsenillä on oikeus eri otsakkeissa. Tähän julkaisuun, joka sisältäisi tiedot kaikista määrien tai sääntöjen muutoksista heti niiden tapahtuessa, olisi liitettävä helposti saatavilla oleva ja kansalaisystävällinen selvitys kunkin avustuksen tarkoituksesta ja käytöstä.

Yleisen kulukorvauksen osalta parlamentti totesi, että kaikille jäsenille maksettiin sama kiinteämääräinen kuukausikorvaus yleisistä menoista, joita puhemiehistö tarkistaa vuosittain ja

joiden määrä on tällä hetkellä 4052 euroa. Kansalaiset voivat pyynnöstä saada tietoa vuosittain vahvistetusta määrästä. Suunniteltu ehdotus tietojen julkaisemisesta parlamentin verkkosivustolla antaisi tämän luvun suoraan yleisön saataville. Parlamentti katsoi näin ollen, että se noudattaisi oikeusasiamiehen pyyntöä tämäntyyppisistä korvauksista.

Parlamentin jäsenten avustajakulujen korvaamisesta maksettavan korvauksen osalta parlamentti totesi, että kullakin jäsenellä oli oikeus tämäntyyppiseen kuukausikorvaukseen, jonka enimmäismäärä on tällä hetkellä 16914 euroa yhden tai useamman avustajan palkkaamisesta tai palvelujen käytöstä aiheutuvien kulujen kattamiseksi. Se huomautti, että Euroopan parlamentin työjärjestyksen liitteen XV (kohta 1.3, viimeinen luetelmakohta) mukaan jäsenten avustajien luettelo on saatettava suoraan yleisön saataville. Avustajien nimet olivat itse asiassa jo saatavilla parlamentin verkkosivustolla, ja niihin voitiin hakea joko suoraan tai jäsenten nimien perusteella. Näin ollen mahdollisuus tutustua asiakirjoihin, jotka koskevat avustajakulujen korvaamista, vaikka avustajan nimet olisi poistettu, loukkaisi avustajien oikeutta yksityisyyteen, koska molempien tietolähteiden ristiviittaus paljastaisi yksittäisten avustajien henkilökohtaisten tulojen yksityiskohdat. Näin ollen pelkkä niiden nimien tyhjentäminen ei riitä suojaamaan niitä.

Parlamentti lisäsi, että yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Rechnungshof* (7) antaman tuomion mukaan henkilötietojen käsittelyn, joka muodostuu luonnollisten henkilöiden hyväksi suoritettuja maksuja koskevien tietojen luovuttamisesta kolmansille, on oltava tarpeen ja tarkoituksenmukaista tavoitellun yleisen edun mukaisen tavoitteen kannalta, jotta se olisi lainmukaista. Nyt käsiteltävässä asiassa julkisten menojen valvonta oli suojattava yleinen etu. Avustajien nimien tai vähennysperusteisen tunnistamisen mahdollistavien tietojen julkaiseminen ei ollut tarpeen asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artiklan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla tämän yleisen edun toteuttamiseksi.

Matkakorvausten ja päivärahojen osalta parlamentti muistutti, että kun jäsen osallistui jonkin parlamentin elimen viralliseen kokoukseen EU:ssa, matkakorvauksen määrä laskettiin kuljetusmuodon sekä asuinpaikan ja työskentelypaikan välisen paluumatkan pituuden perusteella. Tiedot laskentamenetelmistä ja niihin liittyvistä määristä ovat saatavilla parlamentin verkkosivustolla puhemiehistön päätöksen jälkeen.

Parlamentti katsoi, että on löydettävä asianmukainen tasapaino kahden erilaisen yleisen edun välillä, jotka liittyvät yhtäältä jäsenten edustajantoimen vapaan hoitamisen takaamiseen ja toisaalta julkisten menojen tehokkaaseen valvontaan. Parlamentti katsoi, että matkapäivärahan otsakkeesta saatujen määrien nimellisten erittelyjen ilmoittamisella voisi olla vakavia seurauksia jäsenille. Jos nämä asiakirjat ovat saatavilla, voidaan tehdä johtopäätöksiä jäsenen poliittisesta toiminnasta ja hänen tietolähteistään. Tällainen tehtävien hoitaminen voisi loukata parlamentin työjärjestyksen 2 artiklassa vahvistettua periaatetta, jonka mukaan jäsenten on hoidettava tehtäviään riippumattomasti.

Päivärahan osalta parlamentti huomautti, että jäsenillä on oikeus kiinteämääräiseen korvaukseen, joka on tällä hetkellä 287 euroa päivässä osallistumisesta parlamentin elinten virallisiin kokouksiin. Tämä korvaus oli tarkoitettu kattamaan majoituskulut ja ateriat sekä muut

oleskelun aikana aiheutuneet kulut. Se lisäsi, että nämä tiedot ovat saatavilla parlamentin verkkosivustolla puhemiehistön päätöksen jälkeen.

Mitä tulee tarpeeseen tasapainottaa tietosuojaa ja julkisten menojen valvontaa, parlamentti toisti, että tämä kantelu koski ensisijaisesti parlamentin jäsenten henkilötietoja, joita oli käsiteltävä asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti. Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan se, että yleisölle annetaan oikeus tutustua henkilötietoja sisältävään asiakirjaan, on asetuksen 45/2001 2 artiklassa tarkoitettua henkilötietojen käsittelyä, ja toimielinten asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukainen velvollisuus myöntää oikeus tutustua asiakirjoihin on asetuksen 45/2001 5 artiklan b alakohdassa tarkoitettu oikeudellinen velvollisuus käsitellä henkilötietoja. Tämän 5 artiklan b alakohdan mukaan henkilötietoja voidaan käsitellä, jos ” *käsittely on tarpeen rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi”* . Unionin tuomioistuin oli tunnustanut julkisten varojen asianmukaisen käytön valvontatavoitteen oikeuttamisperusteena niin kutsutulle yksityisyyden loukkaukselle, mutta se katsoi, että käsittelyn olisi oltava suhteellisuusperiaatteen mukaista silloin, kun se oli yleistä tarkoitusta varten (8) . Intressiä julkisten varojen parhaan mahdollisen käytön varmistamiseen oli näin ollen verrattava siihen, miten vakavasti on loukattu asianomaisten henkilöiden oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen.

Parlamentti totesi puhemiehistönsä katsoneen, että parlamentin jäsenten henkilötiedot, toisin sanoen yksittäisten erien perusteella maksetut nimet ja summat, jotka sisältyvät henkilöiden yksityisyyteen liittyvien kulujen ja korvausten maksamista koskeviin lausuntoihin, ja että tietojen ilmaisemisella olisi huomattavia vaikutuksia asianomaisille henkilöille. Lisäksi on huomattava, että tässä nimenomaisessa tapauksessa julkisten varojen asianmukainen käyttö on jo varmistettu asiaa koskevilla sisäisillä ja ulkoisilla tarkastuksilla. Menojen tarkastamista koskeva yleinen etu täyttyi tarkastusmekanismeilla, joihin osallistuivat parlamentin talousarvion valvontavaliokunta ja tilintarkastustuomioistuin. Lisäksi olisi tunnustettava, että näissä tarkastuksissa kunnioitettiin jäsenten ja heidän avustajiensa oikeutta yksityisyyteen siltä osin kuin sisäisiin ja ulkoisiin tarkastusmenettelyihin osallistuvilla virkamiehillä oli salassapitovelvollisuus.

Parlamentti lisäsi, että parlamentin jäsenille ei ole koskaan ilmoitettu, että heidän kulujaan koskevat yksityiskohdat voidaan paljastaa yleisölle. Näiden tietojen luovuttaminen tarkoittaisi niiden käyttöä muihin tarkoituksiin kuin siihen, jota varten tiedot oli kerätty (asetuksen (EY) N:o 45/2001 6 artikla). Parlamentti toisti myös, että työjärjestyksensä mukaan jäsenillä ei ollut oikeutta tutustua muiden jäsenten henkilökohtaisiin tiedostoihin ja tileihin, mikä merkitsi *sitäkin suuremmalla syyllä* sitä, että parlamentin ulkopuolella olevilta henkilöiltä evättiin pääsy tietoihin.

Parlamentti korostaa, että toisin kuin oikeusasiamies oli todennut, se ei ollut evännyt oikeutta tutustua asiakirjoihin sillä perusteella, että se päämäärä, jonka kantaja halusi saavuttaa pyytämällä saada tutustua asiakirjoihin, voitaisiin saavuttaa muilla keinoin. Se oli tyytynyt toteamaan, että pyyntöön vedotun ylivoimaisen yleisen edun – joka voisi oikeuttaa tietojen ilmaisemisen – on oltava erillinen yleisestä edusta, joka koskee oikeutta tutustua asiakirjoihin, ja sen on liityttävä kyseessä olevaan tilanteeseen (9) , mikä on tarkoituksenmukaista tavoiteltavan yleisen edun mukaisen tavoitteen kannalta.

Lopuksi parlamentti piti kiinni kannastaan, jonka mukaan sellaisten asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen, joissa ilmaistaan yksityiskohtaiset tiedot yksittäisille jäsenille maksetuista eri korvauksista jäsenten kuluja ja korvauksia koskevissa säännöissä säädettyjen eri korvausten muodossa, olisi suhteetonta asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 tavoiteltuun päämäärään nähden, joka on hallinnon vastuuvelvollisuus kansalaista kohtaan demokraattisessa järjestelmässä (johdanto-osan 2 kappale). Tietojen luovuttaminen ei ollut tarpeen, joten se oli ristiriidassa asetuksen 45/2001 5 artiklan a alakohdan kanssa. Erityisesti demokraattisesti oikeutetun elimen, talousarvion valvontavaliokunnan ja ulkoisen tarkastusmekanismin, tilintarkastustuomioistuimen, läsnäolo oikeutti päätelmän siitä, että käytössä oli tehokkaat keinot valvoa parlamentin jäsenten menoja.

Parlamentti ilmoitti myös, että jäsenvaltioiden kansallisten parlamenttien kanssa tehdyt tutkimukset olivat osoittaneet, että parlamentin jäsenille tosiasiallisesti maksettujen korvausten yksittäisiä yksityiskohtia tai jaottelua ei yleisesti ottaen julkistettu. Parlamentti on liittänyt oikeusasiamiehelle lähettämäänsä kirjeeseen taulukon, jossa esitetään EU:n eri jäsenvaltioissa ja tietyissä EU:n ulkopuolisissa valtioissa vallitsevat käytännöt.

Parlamentin mukaan suurin osa kansallisista parlamenteista julkaisi verkkosivuillaan lyhyen kuvauksen korvauksista, joihin parlamentin jäsenillä on oikeus tehtäviään hoitaessaan, sekä näiden korvausten tarkoituksesta ja niitä koskevista säännöistä. Se, että vain harvat kansalliset parlamentit toimittivat tietoja yksittäisille jäsenille maksetuista korvauksista, viittasi kuitenkin siihen, että tietojen ilmaisemista pidettiin yleisesti ei-toivottuna yksityisyyden loukkauksena. Lisäksi pelkästään se, että kansallisten parlamenttien käytännöt poikkeavat toisistaan, vaati Euroopan parlamentilta pidättyvyyttä, jottei parlamentin jäseniä velvoitettaisi omaksumaan käytäntöä, joka ylittäisi sen, mitä heidän omassa jäsenvaltiossaan vaadittiin.

Parlamentti lisäsi, että yksittäiset jäsenet voivat tietenkin päättää, haluavatko he antaa heille maksettavista korvauksista enemmän tietoja kuin parlamentin säännöissä edellytetään.

Lisäksi parlamentti huomautti, että olisi pidettävä mielessä, että jäsenten asemaa koskevat säännöt tulevat voimaan vuonna 2009 alkavan Euroopan parlamentin vaalikauden ensimmäisenä päivänä. Tässä yhteydessä uudet täytäntöönpanosäännöt tulevat voimaan. Erityisesti matkakulujen korvaamista ja eläkejärjestelmää koskevat säännöt muuttuisivat. Tämän vuoksi parlamentti katsoi, että tilannetta olisi tarkasteltava uudelleen sääntöjen voimaantulosta saatujen kokemusten perusteella.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pysytti valituksensa. Hän totesi, että parlamentti ei ole tähän mennessä edes pyytänyt viideltä Euroopan parlamentin jäseneltä, joihin tämä tapaus liittyy, lausuntoa asiasta, vaikka se olisi voinut lisätä näkemyksiä keskusteluun. Se ei myöskään ollut osoittanut, olivatko parlamentin jäsenet antaneet suostumuksensa tietojen luovuttamiseen asetuksen 45/2001 5 artiklan d alakohdan mukaisesti.

Kantelija korosti jälleen, että hänen pyyntönsä on yleisen edun mukainen, ja totesi, ettei hän voi luottaa parlamentin sisäisiin tarkastuksiin. Tässä yhteydessä kantelija korosti, että yksi tällainen

parlamentin jäsenten avustajakorvausta koskeva tarkastus, joka oli kestänyt 14 kuukautta, oli äskettäin saatettu päätökseen. Parlamentti oli kuitenkin päättänyt olla julkaisematta tämän tarkastuksen tuloksia. Kantelija väitti, että Euroopan parlamentin jäsen oli julkaissut omasta aloitteestaan yhteenvedon tarkastuksen havainnoista ja että tässä yhteenvedossa viitattiin erilaisiin sääntöjenvastaisuuksiin. Tämän vuoksi kantelija kysyi, mitä takeita parlamentti tarjoaa kansalaisille avoimuuden ja parlamentin jäsenten tilien asianmukaisen tilintarkastuksen osalta.

Kantelija pyysi oikeusasiamiestä ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimiin saattaakseen kantelunsa parlamentin jäsenten, yleisön ja eurooppalaisten tiedotusvälineiden tietoon erityisesti asetuksen 1049/2001 ehdotetun uudistuksen yhteydessä, joka hänen mukaansa rajoittaisi entisestään oikeutta tutustua asiakirjoihin. Lisäksi hän pyysi oikeusasiamiestä varmistamaan, että parlamentti täytti ilmoituksensa julkaista parlamentin jäsenten korvauksia koskevat tiedot verkkosivustollaan ja noudatti siten oikeusasiamiehen pyyntöä tältä osin.

Kantelija katsoi, että yhden parlamentin jäsenen julkaiseman sisäisen tarkastajan kertomuksen yhteenvedosta käy selvästi ilmi, että nykyiset parlamentin jäsenen avustajakorvausta koskevat säännöt tarjosivat mahdollisuuden väärinkäytöksiin, minkä ansiosta parlamentin jäsenet esimerkiksi pystyivät maksamaan korvauksen kokonaisuudessaan palveluntarjoajille, vaikka heillä oli vain yksi tai jopa ilman valtuutettua avustajaa, tai maksamaan korvauksen näennäiselle yritykselle.

Samasta yhteenvedosta kävi lisäksi ilmi, että 26 prosentissa tapauksista, joista otokseen poimittiin tarkastuskertomus, parlamentin hallinnolle ei ollut toimitettu vakuutusta sosiaaliturvajärjestelmään kuulumisesta, minkä tarkastaja oli katsonut, ettei se ollut jäsenten kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen mukainen. Lisäksi avustajille maksettiin liikaa matka- ja oleskelukustannuksia. Kantelija katsoi, että tämä yhteenveto oli otettava huomioon arvioitaessa, oliko hänen pyytämänsä ilmoitus ”välttämätön demokraattisessa yhteiskunnassa”.

Kantelija totesi myös, että parlamentti tulkitsi yksityisyyden käsitettä hyvin laajasti, minkä vuoksi se sulki kaiken pääsyn parlamentin jäsenten tileille. Hänen mukaansa hänen pyyntönsä ei kuitenkaan millään tavoin loukannut parlamentin jäsenten ja heidän avustajiensa yksityiselämän ”sisäpiiriä”, vaan sillä pyrittiin oikeutettuun tavoitteeseen saada parlamentin jäsenet julkisesti vastuuseen.

Kantelija korosti jälleen, että äänestäjien on kyettävä tutkimaan, oikeuttivatko parlamentin jäsenten saavutukset heidän toimikautensa aikana sen rahamäärän, jonka parlamentti maksoi heille. Muussa tapauksessa äänestäjät eivät voisi täysin hyödyntää demokratian etuja.

PÄÄTÖS

1 Euroopan parlamentin jäsenille myönnettyjä korvauksia koskevien tietojen julkinen saatavuus

1.1 Kantelija, joka työskentelee Maltan viikkolehdessä MaltaToday, *pyysi* Euroopan parlamenttia tutustumaan tietoihin, joissa esitetään yksityiskohtaisesti parlamentin viidelle maltalaiselle parlamentin jäsenelle suorittamat maksut. Parlamentti hylkäsi kantelijan

hakemuksen ja uudistetun pyynnön ja väitti, että kyseiset asiakirjat sisälsivät henkilötietoja yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001 (10) 2 artiklan mukaisesti. Parlamentin mukaan asiakirjojen sisältämien tietojen ilmaiseminen loukkaisi kolmannen osapuolen yksityisyyttä koskevia etuja Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (11) , jäljempänä 'asetus 1049/2001', 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla. Lisäksi julkisten varojen asianmukainen käyttö varmistettiin talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen asiaa koskevilla sisäisillä ja ulkoisilla tarkastuksilla. Parlamentti väitti myös, että työjärjestyksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätään, että Euroopan parlamentin jäsenillä ei ole oikeutta tarkastaa muiden jäsenten henkilökohtaisia asiakirjoja ja tilejä. Sitäkin *suuremmalla syyllä* tällainen pääsy oli kiellettävä parlamentin ulkopuolella olevilta henkilöiltä.

1.2 Kantelija väitti oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa, että Euroopan parlamentin jäsen oli julkinen henkilö, jolle maksettiin sekä jäsenvaltioiden hallitukset että EU:n varoista ja siten välillisesti eurooppalaiset veronmaksajat. Veronmaksajilla olisi sen vuoksi oltava oikeus valvoa maksuosuuksiensa käyttöä siten, että heillä on pääsy Euroopan parlamentin jäsenten tileihin. Hän korosti, että avoimuus vahvisti demokratian ja perusoikeuksien periaatteita ja auttoi unionin kansalaisia osallistumaan EU-asioihin.

Oikeusasiamiehen tutkimus

1.3 Parlamentti piti lausunnossaan kiinni kannastaan. Se totesi erityisesti, että se ei voinut antaa oikeutta tutustua riidanalaisiin asiakirjoihin, koska ne eivät koskeneet ainoastaan Euroopan parlamentin jäseniä vaan myös kolmansia osapuolia, kuten avustajia, joiden suhdetta Euroopan parlamentin jäseniin säänneltiin yksityisoikeudellisella sopimuksella. Parlamentti väitti, ettei sillä ollut oikeutta puuttua tähän suhteeseen ja että se näin ollen rajoittui kirjanpitäjän rooliin. Se väitti myös, että unionin varojen asianmukaista käyttöä koskeva julkinen valvonta on taattu talousarvion valvontavaliokunnan ja tilintarkastustuomioistuimen suorittamilla tehokkailla tarkastuksilla.

1.4 Oikeusasiamiehen yksiköiden suorittama tarkastus osoitti, että kantelijan pyyntö koski neljäntyyppisiä parlamentin jäsenille maksettavia korvauksia, jotka on kirjattu parlamentin varainhoidon pääosaston kolmeen tietokantaan. Erityisesti INDE-tietokantaan **kirjataan** yleisiä menoja koskevat korvaukset, **CID** -tietokantaan kirjataan parlamentin jäsenten avustajakulujen korvaamiseen liittyvät korvaukset ja **MIME-** tietokantaan parlamentin jäsenten matka- ja oleskelukorvaukset. Oikeusasiamiehen edustajille näytettiin esimerkiksi ja luottamuksellisesti näiden kolmen tietokannan otteita yksittäisistä Euroopan parlamentin jäsenistä.

- INDE-tietokannan tulosteista **kävi ilmi** asianomaisen parlamentin jäsenen nimi, hänen saamansa summa yleisenä kulukorvauksena, joka maksettiin kaikille parlamentin jäsenille samansuuruisena kertasuorituksena, korvauksesta vähennettävät jäsenten eläkejärjestelmään suoritettavat maksut, jotka vaihtelivat yksittäisten tekijöiden mukaan, sekä parlamentin jäsenen pankkitilitiedot.
- **CID** -tietokannan tulosteet osoittivat summan, jonka kyseinen parlamentin jäsen oli pyytänyt maksettavaksi avustajalleen (avustajilleen) kuukausittain. Euroopan parlamentin jäsenen nimen lisäksi tulosteissa esitettiin avustajien nimet ja kunkin saamat määrät Euroopan parlamentin

jäsenen kanssa tekemiensä sopimusten mukaisesti. Muissa tapauksissa yrityksen nimi ilmoitettiin avustajien nimien sijasta, koska parlamentin jäsenten avustajiensa kanssa tekemät sopimukset voivat olla myös palvelusopimuksia. Parlamentin jäsenten puolesta avustajille tämän korvauksen perusteella maksetut määrät vaihtelivat, ja niihin sovellettiin tiettyä kiinteää enimmäismäärää. Tulosteet osoittivat kunkin kuukauden osalta tämän enimmäisbudjetin ja sen käytetyn osuuden sekä käyttämättä jääneen määrän. Parlamentin edustaja totesi, että kunkin kuukauden käyttämättömiä määrärahoja voidaan käyttää milloin tahansa vuoden loppuun asti, jolloin niiden voimassaolo päättyy.
- **MIME-** tietokannan tulosteet osoittivat ensinnäkin korvauksen, joka maksettiin jäsenten matkoista heidän lähtöpaikkakuntansa ja työpaikkansa välillä eli Brysselissä ja Strasbourgissa. Tämä korvaus maksettiin kiinteämääräisenä summana, joka laskettiin kyseisen etäisyyden ja valitun kuljetusvälineen perusteella. Kiinteämääräinen korvaus korvattaisiin myös, jos todelliset matkakustannukset olisivat pienemmät. Euroopan parlamentin jäsenten oli kuitenkin esitettävä tarkastuskorttinsa saadakseen korvauksen lentomatkoista. Toiseksi tietokannasta kävi ilmi parlamentin jäsenen päiväraha, joka myönnetään parlamentin palveluksessa vietetyille päiville ja joka lasketaan parlamentin jäsenten allekirjoittamien luetteloiden perusteella, kun he esimerkiksi osallistuvat valiokuntiin, joiden jäsen he olivat. Korvauksen määrä oli sama jokaiselle Euroopan parlamentin jäsenelle. Kolmanneksi tietokannasta käy ilmi, että muista matkakuluista maksettiin korvauksia, jotka perustuivat tosiasiallisesti aiheutuneisiin kuluihin. Oikeusasiamiehen edustajille esitetyssä esimerkissä oli seuraavat otsikot: lentomatka, ” *frais sukeltajat* ” (erilaiset kulut), hotellikulut ja taksimaksut. Tarkemmassa tulosteessa kerrottiin matkustuspäivät ja -paikat sekä käytetty yhteys. Päivärahan osalta tarkemmassa tulosteessa oli läsnä valiokunnan nimi. Parlamentin edustaja totesi, että tietokannassa ei ole kolmansia osapuolia koskevia tietoja. Esimerkiksi avustajien matkakuluja ei voitu korvata tämän korvauksen perusteella.

Euroopan tietosuojavaltuutetun näkemys

1.5 Koska käsiteltävänä oleva asia edellytti tasapainoa avoimuuden ja yksityisyyden suojan välillä, oikeusasiamies kuuli Euroopan tietosuojavaltuutettua siitä, voidaanko kantelijan pyytämät tiedot luovuttaa ja missä määrin. Vastauksessaan Euroopan tietosuojavaltuutettu huomautti, että vaikka Euroopan parlamentin jäsenen asema ei merkinnyt sitä, että henkilöiltä, joilla on tällainen asema, evätään heidän yksityisyytensä suoja, peruslähtökohtana oli oltava se, että yleisöllä oli oikeus saada tietoa käyttäytymisestään. Parlamentin jäsenten oli oltava tietoisia tästä yleisestä edusta. Käsiteltävässä asiassa tämä oli vielä selvempää, koska siinä käsiteltiin Euroopan parlamentin jäsenille uskottuja julkisia varoja. Mahdollisuudesta kysyä parlamentin jäseniltä heidän mielipidettään mahdollisen tietojen luovuttamisen vaikutuksista Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi, ettei hän ollut vakuuttunut tämän mahdollisuuden hyödyllisyydestä nyt käsiteltävässä asiassa, koska oli ilmeistä, että itse jäseniä koskevat tiedot oli julkistettava.

Parlamentin jäsenten avustajia koskevien tietojen osalta Euroopan tietosuojavaltuutettu totesi, että lopputuloksen on oltava monipuolisempi. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi kuitenkin, että kansalaisten tiedonsaantioikeus oli hallitseva myös heidän tapauksessaan, mutta katsoi kuitenkin, että tarvitaan poikkeuksia avustajien oikeutettujen etujen suojaamiseksi. Hän totesi vielä esimerkkinä, että avustajien nimien paljastaminen niiden parlamentin jäsenten osalta, joiden palveluksessa he työskentelivät, voisi paljastaa avustajien poliittiset näkemykset, jotka olivat asetuksen 45/2001 10 artiklassa tarkoitettuja arkaluonteisia tietoja. Euroopan

tietosuojavaltuutetun mukaan avustajien nimien poistaminen merkitsisi heidän oikeuksiensa riittävää suojaa. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi myös, että jos tämä ratkaisu ei erityisistä syistä vastaa rekisteröityjen oikeutettuja etuja, voitaisiin harkita kokonaislukujen saatavuutta.

Oikeusasiamiehen suositusluonnos

1.6 Asian eri osa-alueiden perusteellisen arvioinnin jälkeen oikeusasiamies katsoi, että parlamentti hylkäsi virheellisesti kokonaisuudessaan kantelijan pyynnön saada tutustua INDE-, CID- **ja MIME-** tietokantojen sisältämiin tietoihin. Tämä oli hallinnollinen epäkohta. Tämän vuoksi hän osoitti parlamentille suositusluonnoksen ja pyysi sitä ” *i) harkitsemaan uudelleen kantelijan pyyntöä saada tietoja Maltan parlamentin jäsenille myönnetyistä korvauksista ja (ii) antamaan kantelijalle oikeuden tutustua näihin tietoihin” hänen sille* esittämiensä huomioiden mukaisesti.

Parlamentin yksityiskohtainen lausunto ja kantelijan huomautukset

1.7 Parlamentti ilmoitti oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisessa lausunnossaan, että sen puhemiehistö oli eri jäsenvaltioissa havaittujen parhaiden käytäntöjen mukaisesti päättänyt julkaista verkkosivustollaan tietoja jäsenten kuluja ja korvauksia koskevista säännöistä ja määristä, joihin jäsenillä on oikeus eri otsakkeissa. Se katsoi, että se noudattaisi näin oikeusasiamiehen pyyntöä yleisen kulukorvauksen osalta. Parlamentin jäsenten avustajakulujen korvaamisesta maksettavan korvauksen osalta parlamentti totesi, että näiden tietojen käyttöoikeuden myöntäminen, vaikka avustajien nimet olisi poistettu, loukkaisi heidän oikeuttaan yksityisyyteen, koska näiden tietojen vertaaminen jäsenten avustajien luetteloon, joka oli jo suoraan saatavilla parlamentin verkkosivustolla, paljastaisi yksittäisten avustajien henkilökohtaisten tulojen yksityiskohdat. Matkakorvauksen osalta parlamentti väitti, että tämän otsakkeen mukaisesti saatujen määrien erittelyn ilmoittamisella voisi olla vakavia seurauksia jäsenille erityisesti siksi, että voidaan tehdä johtopäätöksiä jäsenen poliittisesta toiminnasta ja hänen tietolähteistään. Päivärahan osalta päiväkohtaisen kiinteämääräisen korvauksen määrä julkistettaisiin parlamentin verkkosivustolla.

Parlamentti on väittänyt, että henkilötietojen eli yksittäisten erien osalta maksettujen nimien ja summien luovuttaminen olisi suhteetonta asetuksella 1049/2001 tavoiteltuun päämäärään nähden. Se katsoi, että tietojen ilmaiseminen ei ollut välttämätöntä ja näin ollen ristiriidassa asetuksen 45/2001 5 artiklan a alakohdan kanssa. Euroopan parlamentin jäsenille ei myöskään ollut koskaan ilmoitettu, että heidän kulujaan koskevat yksityiskohdat voitaisiin paljastaa yleisölle. Lisäksi se, että vain harvat kansalliset parlamentit toimittivat tietoja yksittäisille jäsenille maksetuista korvauksista, viittasivat siihen, että tietojen ilmaiseminen koettiin yleensä yksityisyyden loukkaukseksi. Pelkästään se, että kansallisissa parlamenteissa oli erilaisia käytäntöjä, vaati Euroopan parlamentilta pidättyvyyttä, jottei parlamentin jäseniä velvoitettaisi omaksumaan käytäntöä, joka ylittäisi sen, mitä heidän omassa jäsenvaltiossaan vaadittiin.

Parlamentti huomautti myös, että yksittäiset jäsenet voivat tietenkin päättää julkistaa enemmän tietoja kuin mitä parlamentin säännöissä edellytetään. Se lisäsi, että kun jäsenten asemaa koskevat säännöt tulevat voimaan vuonna 2009, myös matkakulujen korvaamista ja eläkejärjestelmää koskevat uudet soveltamissäännöt tulevat voimaan. Tämän vuoksi parlamentti katsoi, että tilannetta olisi analysoitava uudelleen niiden kokemusten perusteella, joita sääntöjen voimaantulosta todennäköisesti aiheutuu.

1.8 Kantelija pysytti kantelunsa huomautuksissaan. Hän kiinnitti oikeusasiamiehen huomion yhteenvedon parlamentin sisäisen tarkastajan laatimasta sisäisen tarkastuksen kertomuksesta, jonka yksittäinen Euroopan parlamentin jäsen oli asettanut saataville ja joka kantelijan mukaan osoitti, että nykyiset säännöt tarjosivat Euroopan parlamentin jäsenille mahdollisuuden väärinkäytöksiin. Hän väitti, että tiivistelmä olisi otettava huomioon arvioitaessa, oliko hänen pyytämänsä paljastus ”välttämätön demokraattisessa yhteiskunnassa”. Kantelija katsoi, että parlamentti tulkitsi yksityisyyden käsitettä liian laajasti. Tämä parlamentin kanta vahvisti, että julkinen valvonta oli todellakin välttämätöntä, jotta äänestäjät voisivat arvioida parlamentin jäsenten suoriutumista. Kantelija huomautti myös, että parlamentti ei ollut koskaan pyytänyt lausuntoa viideltä maltalaiselta parlamentin jäseneltä eikä ollut selvittänyt, olivatko he antaneet suostumuksensa tietojen luovuttamiseen. Hän pyysi oikeusasiamiestä ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimiin saattaakseen asian parlamentin jäsenten, yleisön ja tiedotusvälineiden tietoon. Hän pyysi oikeusasiamiestä myös tarkistamaan, onko parlamentti täyttänyt ilmoituksensa, jonka mukaan se asettaa tietyt tiedot saataville verkkosivustollaan.

Oikeusasiamiehen arviointi

1.9 Oikeusasiamies katsoo, että kantelijan esillä olevassa asiassa esiin tuomia kysymyksiä voitaisiin teoriassa tulkita kolmesta päänäkökulmasta eli avoimuuden, taloudellisen vastuuvelvollisuuden ja poliittisen vastuun periaatteista. Avoimuuden periaate on osa hyvän hallinnon periaatteita, joita oikeusasiamiehen on pyrittävä noudattamaan. Toisen periaatteen osalta on todettava, että tapa, jolla parlamentin jäsenet käyttävät julkisia varoja, herättää kysymyksen siitä, onko kyseiset menot otettu asianmukaisesti huomioon. Oikeusasiamies katsoo, että tämä tarkastelu kuuluu ensisijaisesti parlamentin sisäisille talousarvion valvontaviranomaisille ja tilintarkastustuomioistuimelle. Poliittisen vastuun periaatteen osalta oikeusasiamies katsoo, että tämä asia kuuluu parlamentin ja sen jäsenten yksinomaiseen toimivaltaan. Parlamentilla ja Euroopan parlamentin jäsenillä on keskeinen rooli Euroopan unionin toiminnassa ja toimielinten keskinäisessä tasapainossa, ja ne toimivat viime kädessä äänestäjien itsensä valvonnassa.

1.10 Näin ollen on aluksi korostettava, että nyt käsiteltävä tutkimus koskee yksinomaan sitä, onko parlamentti nyt käsiteltävässä asiassa noudattanut avoimuusperiaatetta kyseessä olevien tietojen saannin osalta. Oikeusasiamies muistuttaa jälleen kerran, että sekä parlamentti että kantelija perustivat perustelunsa *asiakirjoihin* tutustumista koskevaan asetukseen (EY) N:o 1049/2001. Koska parlamentti hyväksyi valituksen tekijän pyynnön tutkimisen tämän asetuksen mukaisena asiakirjoihin tutustumista koskevana pyyntönä (eikä esimerkiksi tietopyynnönä), tässä asetuksessa säädettyjä menettelyjä ja perusteita on sovellettava. Tämä merkitsee myös sitä, että ainoastaan asetuksessa säädetyt poikkeukset voivat olla päteviä syitä, joiden perusteella kantelijan hakemus voidaan laillisesti hylätä.

1.11 Parlamentti viittasi yksityiskohtaisessa lausunnossaan tutkimukseen jäsenvaltioiden käytännöistä, jotka koskevat kansallisten parlamenttien jäsenille myönnettävien korvausten saantia. Oikeusasiamies toteaa, että parlamentin toimittamasta tutkimuksesta käy ilmi, että monet kansalliset parlamentit eivät itse asiassa anna tietoja yksittäisistä maksuista jäsenilleen, mutta samasta lähteestä ilmenee myös, että seitsemän kansallista parlamenttia antaa pääsyn näihin tietoihin ja että kahdeksan muuta parlamenttia, joista kolme näyttää vastanneen aikaisempaan tutkimukseen vuonna 2002, eivät anna tuloksia, mikä osoittaa, että ne ovat

antaneet pääsyn kyseisiin tietoihin. Parlamentti katsoo, että pelkästään se seikka, että kansallisten parlamenttien käytännöt poikkeavat toisistaan, edellyttää sen pidättyvyyttä, jotta vältetään se, että jäsenet velvoitettaisiin omaksumaan käytäntö, joka ylittää sen, mitä heidän omassa jäsenvaltiossaan edellytetään. Kysymys siitä, olisiko tutustumisoikeus myönnettävä nyt käsiteltävässä asiassa, on kuitenkin kysymys, joka on ratkaistava yksinomaan unionin tasolla ja ainoastaan unionin oikeuden mukaisesti. Parlamentin toimittamilla tiedoilla, jotka koskevat jäsenvaltioissa omaksuttuja käytäntöjä, vaikka ne ovatkin arvokkaita vertailutietojen lähteenä, ei näin ollen voida perustella kantelijan hakemuksen hylkäämistä perusteilla, jotka eivät kuulu asetuksessa 1049/2001 säädettyjen poikkeusten soveltamisalaan.

1.12 Oikeusasiamies panee myös merkille parlamentin lausunnon, jonka mukaan tilannetta olisi arvioitava uudelleen sen jälkeen, kun uudet jäsenten asemaa koskevat säännöt tulivat voimaan vuonna 2009. Siltä osin kuin tämä lausuma merkitsee parlamentin sitoumusta parlamentin jäsenten korvausten avoimuuden tulevaan tarkistamiseen, oikeusasiamies suhtautuu siihen myönteisesti. Nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin kyse vuonna 2005 tehdystä asiakirjoihin tutustumista koskevasta hakemuksesta ja siitä, miten parlamentti käsitteli sitä. Näin ollen on selvää, että oikeusasiamiehen on arvioitava tätä tapausta sen lainsäädännön perusteella, joka oli voimassa silloin, kun parlamentti käsitteli hakemusta.
Asetuksen 1049/2001 ja asetuksen 45/2001 välinen suhde
1.13 Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaan asetuksen (EY *) N:o 1049/2001 tarkoituksena on "antaa yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin mahdollisimman täysimääräisesti* ". Asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, johon parlamentti vetosi tukeakseen kantaansa, säädetään seuraavaa:

" *Toimielinten on evättävä oikeus tutustua asiakirjaan, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi (...) yksityisyys ja yksilön koskemattomuus erityisesti henkilötietojen suojaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.* "

Yhteisöjen tuomioistuinten vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan i) asetuksessa 1049/2001 säädettyä yleistä oikeutta tutustua asiakirjoihin on sovellettava ja tulkittava suppeasti (12) II) asianomaisen toimielimen on, jos se kieltäytyy antamasta tutustuttavaksi, arvioitava kussakin yksittäistapauksessa, kuuluuko asianomainen asiakirja säädettyjen poikkeusten (13) soveltamisalaan; ja iii) mahdollisuutta myöntää osittainen oikeus tutustua tietoihin, jotka eivät kuulu asiaankuuluvien poikkeusten soveltamisalaan, on harkittava (14) .

Asetuksen 45/2001 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

" *Henkilötietoja voidaan käsitellä vain, jos:*

a) käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten tai niiden perusteella annettujen muiden säädösten perusteella taikka yhteisön toimielimelle tai elimelle taikka kolmannelle osapuolelle kuuluvan julkisen vallan laillisen käyttämisen yhteydessä, tai

(b) käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi, tai

C) käsittely on tarpeen sellaisen sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, jossa rekisteröity on osapuolena, tai jotta voidaan toteuttaa rekisteröidyn pyynnöstä toimenpiteitä ennen sopimuksen tekemistä, tai

D) rekisteröity on yksiselitteisesti antanut suostumuksensa, tai

E) käsittely on tarpeen rekisteröidyn elintärkeiden etujen suojaamiseksi. ”

1.14 Oikeusasiamies toteaa, että parlamentti on viitannut yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Österreichischer Rundfunk* antamaan tuomioon(15) , jossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että direktiivi 95/46/EY yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (16) ei ole esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa edellytetään tietyn kynnysarvon ylittävien vuositulojen saajien nimien ilmaisemista, edellyttäen, että kansallinen tuomioistuin toteaa, että tällainen ilmaiseminen on tarpeen lainsäädännöllä tavoitellun yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi ja että se soveltuu siihen. Parlamentti katsoi, että nyt käsiteltävässä asiassa julkisten menojen valvonta on suojattava yleinen etu ja että yksittäisten maksujen julkaiseminen Euroopan parlamentin jäsenille ja avustajille ei ole tarpeen tämän yleisen edun toteuttamiseksi asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artiklan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

1.15 Tämä oikeudellinen asema näyttää perustuvan olettamukseen, jonka mukaan asetuksella (EY) N:o *1049/2001* viitataan asetukseen 45/2001, kun on kyse henkilötietoja sisältävistä asiakirjoista. Oikeusasiamies katsoo, että tällaisella lähestymistavalla olisi vakavia vaikutuksia kansalaisten oikeuteen tutustua asiakirjoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla.

Erityisesti on todettava, että asetuksen 1049/2001 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että hakijoiden ei tarvitse esittää perusteluja pyytäessään saada tutustua tiettyyn asiakirjaan. Asetuksen (EY) N:o 45/2001 8 artiklan b alakohdassa säädetään kuitenkin, että henkilötietoja voidaan siirtää ainoastaan ”jos vastaanottaja toteaa, että tiedot on siirrettävä”. Sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 8 artiklan b alakohta että 5 artiklan a alakohta, joihin parlamentti on perustanut kantansa käsiteltävässä asiassa, edellyttävät, että tietojen siirto on lainmukaista. Näiden säännösten soveltaminen tekisi näin ollen asetuksen (EY) N:o 1049/2001 6 artiklan 1 kohdan merkityksettömäksi kaikissa tapauksissa, joissa kansalaiset pyytävät saada tutustua henkilötietoja sisältävään asiakirjaan. Oikeusasiamies katsoo, että tämä ei voi olla yhteisön lainsäätäjän tarkoitus. Näin ollen on löydettävä tulkinta, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon sekä asetuksella 45/2001 että asetuksella 1049/2001 suojatut edut.

1.16 Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ja asetuksen 45/2001 välisestä suhteesta oikeusasiamies on aina katsonut, että sekä yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin että tietosuoja ovat laillisia oikeuksia, mutta ne eivät ole kilpailevia oikeuksia (17) . Julkishallinnossa vallitsevana periaatteena on oltava kansalaisten palveleminen avoimin päätöksentekomenettelyin, jotta he voivat valvoa toimivaltuuksiensa käyttöä. Näiden seikkojen perusteella oikeusasiamies on johdonmukaisesti korostanut useiden asiakirjojen saatavuutta koskevien kantelujen yhteydessä, että tietosuojalainsäädännön kohtuuttoman laaja tulkinta (18) ei saa rajoittaa tällaista oikeutta.

1.17 Euroopan tietosuojavaltuutettu on pääpiirteissään omaksunut saman kannan tausta-asiakirjassaan asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi ja tietosuojasta (19) . Hän vahvisti tämän näkemyksen vastauksessaan oikeusasiamiehen kuulemiseen käsiteltävässä asiassa, jossa hän huomautti, että vaikka parlamentin jäseniltä ei selvästikään saa evätä yksityisyyden suojaa, demokraattisen yhteiskunnan perusperiaatteena on oltava se, että yleisöllä on oikeus saada tietoa heidän käyttäytymisestään.

1.18 Tältä osin on syytä huomata, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tarkastellut asetusten 1049/2001 ja 45/2001 välistä suhdetta myös hiljattain asiassa *Bavarian Lager* antamassaan tuomiossa (20) , joka koski muun muassa komission ja kansallisten hallitusten edustajien tapaamiseen osallistuneiden lobbaajien nimeä. Tuomioistuin totesi tuomiossaan, että asetuksen (EY) N:o 45/2001 8 artiklan b alakohtaa ei voida soveltaa, jos henkilötietoja olisi siirrettävä asetuksen 1049/2001 soveltamiseksi.

1.19 Oikeusasiamies toteaa, että Euroopan parlamentin puhemies oli jo esittänyt oikeusasiamiehelle 28. lokakuuta 2002 osoitetussa kirjeessään oikeudellisen tulkinnan, jonka se esitti yksityiskohtaisessa lausunnossaan (21) . Parlamentin silloinen puhemies Pat Cox ilmaisi selvästi parlamentin kannan, jonka mukaan oikeusasiamiehen tulkinta asetuksen (EY) N:o 1045/2001 ja direktiivin 45/2001 välisestä oikeussuhteesta, joka oli sama kuin nykyisessä päätöksessä, ” *… merkitsisi muutosta aineelliseen oikeuteen,* koska asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan vaikutuksesta kyseisen asetuksen 2 artiklaan sisältyvä yleisön tutustumisoikeus alistetaan yhteisön tietosuojalainsäädäntöön ” [kursivointi tässä].

1.20 Komissio on myös johdonmukaisesti puolustanut tätä *renvoi* -teoriaa siihen asti, kunnes ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tällaisen tulkinnan asiassa *Bavarian Lager* . Komissio on kuitenkin hakenut muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon (22) muun muassa sillä perusteella, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että asetuksen (EY) N:o 45/2001 8 artiklan b alakohtaa ei voida soveltaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisalaan kuuluvissa asiakirjoissa oleviin henkilötietoihin ja että missään asetuksen (EY) N:o 45/2001 tai asetuksen 1049/2001 säännöksessä ei edellytetä tai sallita tämän säännöksen vammaisuutta, jotta asetuksen 1049/2001 mukainen normi voisi vaikuttaa. Tämä komission valituksen peruste on olennaisilta osin sama kuin oikeudellinen tulkinta, jonka Euroopan parlamentti on esittänyt oikeusasiamiehelle antamassaan yksityiskohtaisessa lausunnossa.

1.21 Kuten edellä on yleisesti selitetty ja jäljempänä käsitellään yksityiskohtaisemmin, oikeusasiamies on edelleen vakuuttunut siitä, että tämä ei ole oikea tulkinta yleisestä oikeudellisesta kysymyksestä, joka koskee asetuksen 1049/2001 ja asetuksen 45/2001 välistä suhdetta. Euroopan tietosuojavaltuutettu yhtyy oikeusasiamiehen näkemykseen, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vahvistanut sen myös *asiassa Bavarian Lager* , joka, kunnes yhteisöjen tuomioistuin antaa tuomionsa muutoksenhausta, on edelleen arvovaltainen tulkinta tässä asiassa ja jota sekä parlamentin että oikeusasiamiehen on noudatettava.

1.22 Tämän vuoksi oikeusasiamies katsoo nyt käsiteltävän asian osalta, että kantelijan ei

tarvinnut osoittaa kyseisten tietojen käsittelyn ja siirron välttämättömyyttä.
Asetuksen 1049/2001 tulkinta
1.23 Arvioidessaan kantelijan hakemusta asetuksen (EY) N:o 1049/2001 perusteella parlamentti tuli siihen tulokseen, että 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädettyä poikkeusta voidaan soveltaa, koska tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi ” *yksityisyyden ja yksilön koskemattomuuden* ” suojaa. On selvää, että asiakirjat, joihin kantelija haluaa tutustua, sisältävät henkilötietoja. Asiassa *Bavarian Lager* antamassaan tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kuitenkin, että kaikki henkilötiedot eivät (jos ne luovutetaan) olleet luonteeltaan omiaan vahingoittamaan asianomaisen yksityiselämää. Sen sijaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että oli arvioitava, saattoiko yleisön oikeus tutustua asiakirjoihin ” *tosiasiallisesti ja konkreettisesti heikentää asianomaisten henkilöiden yksityisyyden ja koskemattomuuden suojaa* ”(23) .

1.24 Ennen tämän testin soveltamista nyt käsiteltävään asiaan oikeusasiamies pitää hyödyllisenä käsitellä lyhyesti kahta väitettä, jotka asianosaiset ovat esittäneet asetuksen 1049/2001 tulkinnan yhteydessä.

1.25 Ensinnäkin on muistutettava, että asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetty poikkeus on muotoiltu ehdoitta. Toisin sanoen oikeutta tutustua asiakirjoihin ei voida myöntää, jos asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi henkilön yksityisyyden ja koskemattomuuden suojaa. Tätä poikkeusta, samoin kuin 4 artiklan 2 kohdassa säädettyjä poikkeuksia, ei voida kumota ylivoimaisen yleisen edun vuoksi, joka edellyttää tietojen ilmaisemista. Näin ollen oikeusasiamies on yllättynyt huomatessaan, että yksityiskohtaisessa lausunnossaan parlamentti näytti väittäneen, että tutustumispyynnössä oli viitattava ylivoimaiseen yleiseen etuun, joka oli erotettava asiakirjojen saatavuutta koskevasta yleisestä edusta.

1.26 Toiseksi kantelija väitti huomautuksissaan, että parlamentin olisi pitänyt selvittää, olivatko parlamentin jäsenet antaneet suostumuksensa käsittelyyn asetuksen (EY) N:o 45/2001 5 artiklan d alakohdan mukaisesti. Parlamentti ei ole viitannut tähän väitteeseen huomautuksissaan. Parlamentti kuitenkin väitti, että parlamentin jäsenille ei ollut ilmoitettu mahdollisuudesta, että heidän kulujaan koskevat yksityiskohdat voitaisiin paljastaa yleisölle.

Asiassa *Bavarian Lager* antamassaan tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 edellytetty tietojen käsittely on asetuksen 45/2001 5 artiklan b alakohdassa tarkoitettu oikeudellinen velvoite. Näin ollen rekisteröidyllä ei periaatteessa ollut oikeutta vastustaa sitä. Asetuksen 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella oli kuitenkin otettava huomioon vaikutukset, joita rekisteröityä koskevien tietojen luovuttaminen saattaisi aiheuttaa (24) . Vastauksessaan oikeusasiamiehen kuulemiseen Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi, että parlamentin jäsenten on oltava tietoisia toiminnastaan ja erityisesti julkisten varojen käytöstä. Näin ollen ei ollut tarpeen kysyä parlamentin jäseniltä heidän mielipidettään kyseisten tietojen luovuttamisen vaikutuksista.

Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että kysymys siitä, kuultiinko asianomaisia parlamentin jäseniä vai oliko heille ilmoitettu mahdollisuudesta, että heidän kulujaan koskevat

yksityiskohdat voitaisiin paljastaa yleisölle, ei ole merkityksellinen arvioitaessa sitä, onko parlamentti hylännyt kantelijan hakemuksen asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla.
Oikeusasiamiehen päätelmät yksittäisistä tietokokonaisuuksista
1.27 Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen oikeusasiamies käsittelee nyt yksittäisiä tietoja, joita kantelijan pyyntö saada tutustua asiakirjoihin koskee. Nämä tiedot koskevat 1) INDE- **tietokantaan** kirjattua yleistä kulukorvausta, 2) **CID** -tietokantaan kirjattua avustajakulukorvausta ja 3) **MIME** -tietokantaan kirjattua matka- ja päivärahaa.
(1) Yleinen kulukorvaus
1.28 INDE- **tietokantaan** kirjatun yleisen kulukorvauksen osalta oikeusasiamies suositteli, että kaikille parlamentin jäsenille maksetun kertakorvauksen määrä ilmoitetaan, jos se ei ole jo julkinen. Oikeusasiamies katsoi itse asiassa, ettei ollut mahdollista nähdä, miten näiden tietojen ilmaiseminen voisi tosiasiallisesti ja konkreettisesti heikentää asianomaisten parlamentin jäsenten yksityisyyden ja koskemattomuuden suojaa.

1.29 Oikeusasiamies toteaa, että parlamentti ilmoitti yksityiskohtaisessa lausunnossaan, että kyseinen kertakorvaus on tällä hetkellä 4052 euroa ja että sitä tarkistetaan vuosittain. Hän panee merkille parlamentin lausunnon, jonka mukaan kansalaiset voivat pyynnöstä saada tietoja tästä summasta, ja suhtautuu myönteisesti parlamentin ilmoitukseen siitä, että se nyt julkistaa tiedot verkkosivustollaan. Vaikka parlamentti ei nimenomaisesti sanonut näin, oikeusasiamies luottaa siihen, että parlamentin verkkosivustolla annettavat tiedot sisältävät kertakorvauksen määrät vuodesta 2004 alkaen, koska kantelijan pyyntö koski erityisesti vuosia 2004 ja 2005.

1.30 Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että parlamentti on tosiasiallisesti hyväksynyt tämän suositusluonnoksen osan. Itse asiassa on nyt selvää, että kaikki viisi Maltan parlamentin jäsentä (kuten kaikki muut parlamentin jäsenet) saavat mainitun korvauksen. Näissä olosuhteissa parlamentin olisi julkistettava INDE- **tietokannasta** saadut asiaankuuluvat tiedot kustakin näistä parlamentin jäsenistä, koska asiaa koskeva asiakirja vahvistaisi vain sen, mitä kantelija nyt tietää.

1.31 Kantelija pyysi parlamentin yksityiskohtaista lausuntoa koskevissa huomautuksissaan oikeusasiamiestä varmistamaan, että parlamentti noudattaa ilmoitustaan julkaista asiaankuuluvat tiedot verkossa. Oikeusasiamies muistuttaa, ettei hänellä ole valtuuksia pakottaa toimielintä tai elintä toteuttamaan tiettyä toimenpidettä havaitsemansa hallinnollisen epäkohdan poistamiseksi. Nyt käsiteltävän asian osalta oikeusasiamiehellä ei missään tapauksessa ole syytä epäillä, että parlamentti julkistaa yksityiskohtaisessa lausunnossaan ilmoitetut tiedot. Jos parlamentti, toisin kuin kaikki odotukset, ei noudata ilmoitustaan kohtuullisessa ajassa, kantelija voisi kuitenkin harkita uuden kantelun tekemistä oikeusasiamiehelle.

1.32 Euroopan parlamentin jäsenten eläkejärjestelmään osallistumista koskevien tietojen osalta, jotka kirjataan myös INDE- **tietokantaan** , oikeusasiamies ilmoitti suositusluonnoksessaan, että hän odottaa asiassa 655/2006/(SAB)ID, joka koskee pääsyä eläkejärjestelmään kuuluvien jäsenten luetteloon. Myös hänen päätöksensä tässä asiassa tehtiin tänään. Oikeusasiamies päätyi siihen tulokseen, että tehtyään alustavan toteamuksen hallinnollisesta epäkohdasta ja

tehtyään sovintoratkaisuehdotuksen, jonka parlamentti hylkäsi, käsiteltävänä olevan ongelman täydellinen arviointi johtaisi todennäköisesti siihen, että hän päätteli, että parlamentin kiistanalainen kieltäytyminen näiden tietojen luovuttamisesta ei ollut perusteltua ja että kyseessä on hallinnollinen epäkohta.

Oikeusasiamies totesi kuitenkin, että parlamentti oli jo käsitellyt asiaa ja että parlamentti, joka toimii poliittisena elimenä ja istuu täysistunnossa (25) , näyttää päättäneen, ettei näitä tietoja pitäisi luovuttaa. Tämä parlamentin päätös merkitsee sitä, että poliittisen vastuun käsite ei ole toimielimen mahdollinen hallinnollinen epäkohta. Tämä erottelu on keskeinen tekijä Euroopan unionin toiminnan ja toimielinten keskinäisen tasapainon kannalta. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies katsoi, että asiaa koskevia lisätutkimuksia ei ollut perusteltu, ja päätti asian käsittelyn. Kun otetaan huomioon, että samat näkökohdat pätevät myös tämän väitteen vastaavaan näkökohtaan, hän katsoo, ettei myöskään hänen tätä kysymystä koskevia lisätutkimuksia ole perusteltu.

(2) Avustajakulujen korvaamisesta maksettava korvaus

1.33 Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi **CID** -tietokantaan kirjatun avustajakulujen korvaamista koskevan korvauksen osalta, että yleisön tiedonsaantioikeus on ensisijainen, mutta että tarvitaan poikkeuksia avustajien oikeutettujen etujen suojaamiseksi. Euroopan tietosuojavaltuutettu huomautti tässä yhteydessä, että avustajien nimien paljastaminen niiden Euroopan parlamentin jäsenten osalta, joiden palveluksessa he työskentelivät, voisi paljastaa avustajien poliittiset näkemykset.

Oikeusasiamies oli samaa mieltä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa ja suositteli, että tietojen luovuttamista vastustavien erityisten syiden puuttuessa oikeus tutustua tietoihin olisi myönnettävä, lukuun ottamatta viittauksia avustajien nimiin, jotka olisi poistettava.

Parlamentti ei pannut täytäntöön oikeusasiamiehen suositusluonnosta tältä osin. Yksityiskohtaisessa lausunnossaan se ilmoitti oikeusasiamiehelle, että jokaisella jäsenellä on oikeus tämäntyyppiseen kuukausikorvaukseen, jonka enimmäismäärä on tällä hetkellä 16914 euroa. Parlamentti kuitenkin väitti, että kunkin parlamentin jäsenen vaatiman korvauksen määrän yksityiskohtaisen erittelyn ilmoittaminen käytännössä loukkaisi avustajien yksityisyyttä, koska se mahdollistaisi näiden tietojen vertaamisen parlamentin verkkosivustolla julkisesti saatavilla olevaan parlamentin jäsenten avustajien luetteloon, jotta yksittäisten avustajien henkilökohtaisia tuloja koskevat tiedot saataisiin selville.

1.34 Oikeusasiamies toteaa, että Euroopan tietosuojavaltuutetun esiin tuoma asia, joka koskee avustajien poliittisten näkemysten suojelua, ei enää vaikuta merkitykselliseltä hänen oman arvionsa kannalta, koska kyseiset tiedot ovat jo julkisuudessa. Parlamentin väite, jonka mukaan rekisterin ja parlamentin jäsenten avustajakorvausta koskevien tietojen ristiviittauksen perusteella voitaisiin kuitenkin päätellä, kuinka paljon yksittäisille avustajille maksetaan ansioita, voidaan tutkia lähemmin. Oikeusasiamies katsoo, ettei voida lähtökohtaisesti sulkea pois sitä, että sellaisten tietojen ilmaiseminen, joiden perusteella tällaiset päätelmät voidaan tehdä, voi tosiasiallisesti ja konkreettisesti heikentää asianomaisten avustajien yksityisyyden ja koskemattomuuden suojaa. Hän ei kuitenkaan ole vakuuttunut siitä, että tätä korvausta koskevien aggregoitujen tietojen julkistamisella olisi joka tapauksessa kielteisiä seurauksia.

Joka tapauksessa oikeusasiamies ei ole vakuuttunut siitä, että yksittäisille avustajille suoritettavia maksuja koskevat päätelmät olisivat mahdollisia sellaisten parlamentin jäsenten osalta, joilla on useampi kuin yksi avustaja, tai sellaisten Euroopan parlamentin jäsenten kohdalla, jotka käyttävät mahdollisuutta maksaa yritykselle avustuspalvelujen tarjoamisesta. Oikeusasiamies toteaa, että parlamentin verkkosivustolla olevan avustajaluettelon mukaan kahdella viidestä tämän kantelun kohteena olevasta maltalaisesta parlamentin jäsenestä on tällä hetkellä useampi kuin yksi avustaja. On kuitenkin myös tunnustettava, että jos nämä avustajat työskentelevät eri maissa ja heille maksetaan eri valuutoissa, tämä voisi johtaa heille suoritettujen maksujen mahdolliseen tunnistamiseen.

1.35 Parlamentin olisi näin ollen pitänyt esittää lisää ja parempia selityksiä osoittaakseen väitteensä, jonka mukaan julkistettavat tiedot mahdollistaisivat nyt käsiteltävässä asiassa yksittäisten avustajien henkilökohtaisia tuloja koskevat päätelmät, mutta oikeusasiamies toteaa kuitenkin, että parlamentti ei ole pyrkinyt osoittamaan, että viiden maltalaisen parlamentin jäsenen konkreettisissa tapauksissa olisi mahdollista tehdä päätelmiä yksittäisten avustajiensa palkoista ja että näiden tietojen paljastaminen voisi tosiasiallisesti ja konkreettisesti heikentää asianomaisten avustajien yksityisyyden ja koskemattomuuden suojaa.

1.36 Lisäksi oikeusasiamies muistuttaa, että Euroopan tietosuojavaltuutettua kuullessaan hän toi esiin mahdollisuuden julkistaa tietoa siitä, käyttivätkö Euroopan parlamentin jäsenet tietyn vuoden avustajakorvauksen määrärahat ja missä määrin. Euroopan tietosuojavaltuutettu oli samaa mieltä tästä mahdollisuudesta, jos pitäisi olla erityisiä syitä väittää, että avustajien nimien poistaminen ei olisi riittävää. Oikeusasiamies panee kuitenkin merkille, että parlamentti ei valitettavasti myöskään ole kommentoinut tätä mahdollisuutta.

1.37 Oikeusasiamies on tietoinen siitä, että tällaisten aggregoitujen tietojen kokoaminen saattaa edellyttää kyseisessä tietokannassa toimia, jotka eivät rajoitu pelkkään otteiden painamiseen. Vastauksessaan kantelijan pyyntöön saada tutustua asiakirjoihin parlamentti totesi perustellusti, että asetus 1049/2001 koski oikeutta tutustua olemassa oleviin asiakirjoihin eikä velvoittanut toimielimiä laatimaan asiakirjoja. Parlamentti lisäsi, että kun pyydettyjä tietoja ei ollut saatavilla yhdestä tai useammasta olemassa olevasta asiakirjasta vaan tietojen keräämisestä tietokannasta, pyyntö saada tutustua näihin tietoihin ei varsinaisesti *kuulunut* asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisalaan. Oikeusasiamies toteaa kuitenkin myös, että parlamentti katsoi kuitenkin, että kantelijan hakemus olisi tutkittava asetuksen (EY) N:o 1049/2001 säännösten perusteella. Koska pääsy kyseisiin tietoihin edellyttäisi joka tapauksessa parlamentin tulostamista tietokannasta, johon tiedot sisältyvät, oikeusasiamies katsoo, että tulosteen laatiminen aggregoiduilla luvuilla ei vaikuta aiheuttavan suhteetonta ylimääräistä työtä. Lisäksi oikeusasiamiehen asianomaisia tietokantoja koskevasta tarkastuksesta käy ilmi, että aggregoitujen tietojen tuottamiseksi tarvittavat toimet olisivat suhteellisen yksinkertaisia.

1.38 Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että parlamentti ei ole esittänyt tyydyttävää selvitystä siitä, miksi se ei voinut antaa mahdollisuutta tutustua yksittäisten parlamentin jäsenten ilmoittamien avustajakulujen korvaamiseen tarkoitetun korvauksen määrän erittelyyn, eikä se ole missään tapauksessa harkinnut mahdollisuutta tutustua koostettuihin tietoihin. Kyseessä on hallinnollinen epäkohta.

(3) Matka- ja oleskelukorvaus

1.39 Oikeusasiamies suositteli **MIME-** tietokannan osalta, että tietokannan sisältämiin tietoihin annettaisiin täysi pääsy.

Tämän tietokannan tarkastuksesta kävi ilmi, että tietokantaan sisältyy kolme eri tietoluokkaa: a) kiinteämääräinen korvaus matkoista Euroopan parlamentin jäsenen lähtöpaikan välillä Brysseliin tai Strasbourgiin, b) jäsenten allekirjoittamien läsnäololuetteloiden perusteella maksettava päiväraha ja c) erityiset matkakulut muihin paikkoihin kuin Brysseliin tai Strasbourgiin, jotka on korvattu aiheutuneiden kulujen toteen näyttämisen perusteella. Parlamentti katsoi, että on löydettävä tasapaino Euroopan parlamentin jäsenten tehtävien vapaan hoitamisen takaamista koskevan yleisen edun ja julkisten menojen tehokasta valvontaa koskevan yleisen edun välillä. Matkakorvauksen osalta parlamentti ilmoitti antavansa tietoja laskentamenetelmistä ja niihin liittyvistä määristä verkkosivustollaan. Tästä otsakkeesta saatujen määrien erittelyn ilmoittamisella voi kuitenkin olla vakavia seurauksia jäsenille, jolloin voidaan tehdä johtopäätöksiä heidän poliittisesta toiminnastaan ja tietolähteistään ja siten loukata heidän riippumattomuuttaan. Mitä tulee oleskelukorvaukseen, jonka määrä on tällä hetkellä 287 euroa päivässä, parlamentti ilmoitti antavansa tietoa tästä määrästä ja tämän otsakkeen mukaisten maksujen tarkoituksesta verkkosivustollaan.

1.40 Oikeusasiamies suhtautuu myönteisesti parlamentin ilmoitukseen, jonka mukaan se antaa lisätietoja matkakorvauksesta. Hän toteaa kuitenkin myös, että parlamentti ei ole pannut täytäntöön suositusluonnostaan, joka koskisi sellaisten tietojen julkistamista, joissa eritellään yksittäisten parlamentin jäsenten tämän otsakkeen mukaisesti saamat määrät. Sama koskee myös päivärahaa. Vaikka oikeusasiamies on tyytyväinen parlamentin toimittamiin lisätietoihin, hän katsoo, että nämä tiedot eivät vastaa kantelijan pyyntöön, sillä hän halusi saada tietoja yksittäisistä määristä, jotka Euroopan parlamentin jäsenet ovat saaneet tämän viimeksi mainitun otsakkeen mukaisesti.

1.41 Parlamentin väitteestä, jonka mukaan tietojen luovuttamisella voitaisiin tehdä johtopäätöksiä parlamentin jäsenten poliittisesta toiminnasta ja heidän tietolähteistään ja siten loukata heidän riippumattomuuttaan, oikeusasiamiehelle ei ole selvää, mihin asetuksen 1049/2001 4 artiklassa säädetyistä poikkeuksista parlamentti aikoo vedota tältä osin. Hän epäilee, onko parlamentin väite lainkaan merkityksellinen asetuksen 1049/2001 soveltamisen kannalta.

1.42 Vaikka tätä väitettä pidettäisiin merkityksellisenä, oikeusasiamies ei kuitenkaan ymmärrä, miten edellä 1.39 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen tietojen luovuttamisella voisi olla tällaisia seurauksia. On selvää, että parlamentin jäsenten on matkustettava Brysseliin ja Strasbourgiin mandaattiaan varten ja että heidän työhönsä kuuluu osallistua kokouksiin näillä paikkakunnilla, joista he saavat päivärahan. Lisäksi useimmat näistä kokouksista – elleivät kaikki – ovat julkisia, mikä tarkoittaa sitä, että kaikki voisivat varmistua siitä, onko tietty Euroopan parlamentin jäsen matkustanut Brysseliin vai Strasbourgiin.

1.43 Oikeusasiamies on näin ollen edelleen sitä mieltä, ettei parlamentti ole näyttänyt toteen, että sen kieltäytyminen antamasta oikeutta tutustua tietoihin, jotka koskevat henkilökohtaisia

maksuja työpaikoille tehdyistä matkoista ja päivärahana maksettuja summia, olisi oikeudellisesti perusteltua. Kyseessä on myös hallinnollinen epäkohta.

1.44 Edellä 1.39 kohdan c alakohdan osalta oikeusasiamies toteaa, että hänen **MIME-** tietokantaan tekemästään tarkastuksesta kävi ilmi, että tämä tietokanta ei näytä sisältävän mitään tietoa parlamentin jäsenten matkoista muihin paikkoihin kuin Brysseliin ja Strasbourgiin. Hän myöntää kuitenkin, ettei voida sulkea pois sitä, että tiettyjä tietokannan sisältämiä tietoja ei saa paljastaa, jos se on tarpeen parlamentin jäsenten toiminnan ja heidän tietolähteidensä suojelemiseksi. Parlamentti ei kuitenkaan ole antanut mitään konkreettista tietoa tällaisten tietojen luonteesta ja osuudesta.

Joka tapauksessa parlamentti ei näytä harkitseneen osittaisen pääsyn myöntämistä tällaisiin matkatietoihin. Hän muistuttaa tässä yhteydessä, että hänen **MIME-** tietokantaan tekemästään tarkastuksesta kävi ilmi, että eritasoisia tulosteita voitiin tuottaa. Oikeusasiamiehen edustajille osoitetut ensimmäisen tason tiedot sisälsivät aggregoituja tietoja otsakkeista, kuten lentomatkoista, *sukeltajien lentomatkoista* , hotellikuluista ja taksimaksuista. Tämän jälkeen tarkemmassa tulosteessa esitettiin matkustuspäivät ja -paikat sekä käytetty yhteys.

Oikeusasiamiehen mielestä on vaikea nähdä, miten ensimmäisellä tietotasolla saatavilla olevat yhdistetyt tiedot voisivat mahdollistaa päätelmät parlamentin jäsenten poliittisesta toiminnasta tai heidän tietolähteistään ja voisivat siten loukata heidän riippumattomuuttaan.

1.45 Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoo, että parlamentti ei ole esittänyt vakuuttavia syitä sille, miksi se ei voinut antaa kantelijalle pääsyä edes koottuihin tietoihin parlamentin jäsenten matkoista muihin paikkoihin kuin Brysseliin ja Strasbourgiin. Kyseessä on myös hallinnollinen epäkohta.

1.46 Oikeusasiamies toteaa näin ollen, että parlamentin yksityiskohtainen lausunto ei sisällä tyydyttävää selitystä siitä, että se on edelleen kieltäytynyt antamasta kantelijalle oikeutta tutustua 1) tietoihin, jotka koskevat parlamentin jäsenille avustajakulujen korvaamiseksi suoritettuja korvauksia, 2) tietoja yksittäisistä maksuista parlamentin jäsenille heidän matkoistaan parlamentin työskentelypaikkoihin, 3) tiedoista, jotka koskevat parlamentin jäsenille päivärahoina maksettuja yksittäisiä määriä, ja 4) yhteenlasketuista tiedoista, jotka koskevat kullekin parlamentin jäsenelle aiheutuneita kulukorvauksia matkoista muihin kuin parlamentin työskentelypaikkoihin. Tämän vuoksi oikeusasiamies pitää kiinni suositusluonnokseen sisältyvistä hallinnollisista epäkohdista näiden seikkojen osalta.

1.47 Jos oikeusasiamies katsoo, että toimielimeltä tai elimeltä, jolle hän on antanut suositusluonnoksen, saatu yksityiskohtainen lausunto ei ole tyydyttävä, hän voi laatia Euroopan parlamentille erityiskertomuksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Erityiskertomuksen esittäminen antaa Euroopan parlamentille poliittisena elimenä mahdollisuuden ottaa kantaa oikeusasiamiehen näkemyksiin ja johtopäätöksiin yleisesti tärkeissä tapauksissa, koska sen oikeutus perustuu kansalaisten suoriin vaaleihin ja sillä on tärkeä rooli unionin perustuslaillisessa järjestyksessä.

1.48 Oikeusasiamies katsoo, että nyt käsiteltävä asia on todellakin yleisesti ottaen riittävän tärkeä erityiskertomuksen laatimista varten. Parlamentin yksityiskohtaisesta lausunnosta käy kuitenkin ilmi, että lausunnon sisältö on seurausta parlamentissa käydystä tiiviistä poliittisesta keskustelusta ja että hyväksyessään yksityiskohtaisen lausunnon puhemiehistö (jonka jäsenet Euroopan parlamentin jäsenet valitsevat) toimi näin ollen parlamentin poliittisena elimenä. Lisäksi parlamentin työjärjestyksen 195 artiklan 2 kohdasta seuraa, että oikeusasiamiehen erityiskertomuksen osalta ei voida ryhtyä toimiin ilman puheenjohtajakokouksen, joka on myös parlamentin poliittinen elin, lupaa. Näin ollen oikeusasiamies katsoo, että tässä tapauksessa ei olisi hyödyllistä antaa parlamentille erityiskertomusta hallinnollisesta epäkohdasta, joka johti suositusluonnokseen käsiteltävässä asiassa.

1.49 Kun oikeusasiamies päättää, että suositusluonnoksen noudattamatta jättäminen ei oikeuta erityiskertomuksen esittämistä parlamentille, hänen tavanomainen käytäntönsä on päättää asian käsittely kriittisellä huomautuksella. Tällaisissa olosuhteissa annettu kriittinen huomautus vahvistaa kantelijalle, että valitus oli perusteltu, ja ilmoittaa asianomaiselle toimielimelle tai elimelle, mitä se on tehnyt väärin, jotta se voi välttää vastaavanlaisen hallinnollisen epäkohdan tulevaisuudessa.

1.50 Nyt esillä olevassa asiassa edellä 1.27–1.46 kohdassa esitetty analyysi selittää kantelijalle yksityiskohtaisesti, missä määrin oikeusasiamies pitää kanteluaan perusteltuna, ja syyt tähän. Lisäksi oikeusasiamies on tehnyt kaiken voitavansa saadakseen parlamentin kunnioittamaan kantelijan laillista tiedonsaantioikeutta. Oikeusasiamies muistuttaa tältä osin, että toisin kuin unionin tuomioistuimella, hänellä ei ole toimivaltaa kumota parlamentin päätöstä hylätä kantelijan pyyntö saada tutustua asiakirjoihin. Mahdollisten tulevien tutustumispyyntöjen osalta oikeusasiamies on jo tehnyt kaiken mahdollisen saadakseen parlamentin soveltamaan asetusta 1049/2001, sellaisena kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut sitä asiassa *Bavarian Lager* , avoimuuden periaatteen toteuttamiseksi.

1.51 Oikeusasiamies katsoo näin ollen, että tässä tapauksessa kriittinen huomautus ei hyödytä kumpaakaan niistä tarkoituksista, joita varten tällainen huomautus yleensä esitetään silloin, kun yksityiskohtainen lausunto suositusluonnoksesta on epätyydyttävä, mutta Euroopan parlamentille ei anneta erityiskertomusta.

1.52 Oikeusasiamies muistuttaa kuitenkin, että tänä vuonna valmistuneessa tutkimuksessa (26) korostettiin myös sitä, että kriittisten huomautusten lisätehtävänä on vahvistaa kansalaisten luottamusta oikeusasiamiehen puolueettomuutta kohtaan osoittamalla, että oikeusasiamies on halukas julkisesti tuomitsemaan unionin toimielimiä tarvittaessa. Lisäksi oikeusasiamies muistuttaa, että kuten edellä 1.9 kohdassa todetaan, avoimuuden periaate on osa hyvän hallinnon periaatteita, joita oikeusasiamiehen on pyrittävä varmistamaan. Tästä syystä oikeusasiamies katsoo, että tämä on asianmukaista julkistaa kriittisessä huomautuksessa, että parlamentti on pyrkinyt perustelemaan kieltäytymistään hyväksymästä suositusluonnosta hallinnollisen epäkohdan korjaamiseksi tässä tapauksessa tukeutumalla oikeudelliseen tulkintaan, joka heikentää avoimuuden periaatetta ja jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt asiassa *Bavarian Lager* .

2 Päätelmät

2.1 Oikeusasiamies on tyytyväinen siihen, että parlamentin yksityiskohtaisessa lausunnossa suositusluonnoksesta tunnustetaan, että avoimessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa yleisöllä on oikeus saada tietoa Euroopan parlamentin jäsenille uskottujen julkisten varojen käytöstä. Oikeusasiamies on tyytyväinen siihen, että parlamentti on ottanut käyttöön ennakoivan politiikan, jonka mukaan se julkaisee verkkosivustollaan tietoa eri korvauksista, joihin parlamentin jäsenillä on oikeus. Oikeusasiamies panee myös merkille parlamentin toteamuksen, jonka mukaan tilannetta olisi arvioitava uudelleen sen jälkeen, kun uudet jäsenten asemaa koskevat säännöt tulivat voimaan vuonna 2009, ja koska tämä lausuma merkitsee parlamentin sitoutumista parlamentin jäsenten korvausten avoimuuden tulevaan uudelleentarkasteluun, hän on myös tyytyväinen siihen.

2.2 Oikeusasiamies panee tyytyväisenä merkille parlamentin kannan kantelijan laillisiin oikeuksiin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla, että parlamentti on pannut täytäntöön yleisen kulukorvauksen saatavuuden osalta suositusluonnoksensa asiaankuuluvat näkökohdat.

2.3 Suositusluonnoksen muiden näkökohtien osalta oikeusasiamies pitää kiinni suositusluonnokseen sisältyvistä hallinnollisista epäkohdista ja katsoo tarpeelliseksi esittää seuraavan kriittisen huomautuksen:

Oikeusasiamies pitää valitettavana, että Euroopan parlamentti on pyrkinyt perustelemaan kieltäytymistään hyväksymästä suositusluonnosta hallinnollisen epäkohdan korjaamiseksi tässä tapauksessa tukeutumalla oikeudelliseen tulkintaan, joka heikentää avoimuuden periaatetta ja jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt asiassa *Bavarian Lager* .

Näin ollen oikeusasiamies päättää asian käsittelyn.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan myös Euroopan parlamentin puhemiehelle.

Sinun vilpittömästi,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) EYVL 2001, L 145, s. 43.

(2) EYVL 2001, L 8, s. 1.

(3) ”Public Access to Documents and Data Protection”, taustapaperisarja nro 1, heinäkuu 2005. Asiakirja on saatavilla Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/21 [Linkki]).

(4) EUVL 2007, C 27, s. 21.

(5) Yhdistetyt asiat C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, *Österreichischer Rundfunk ym.* , Kok.

2003, s. I-4989.

(6) Kantelu 655/2006/(SAB)ID (luottamuksellinen).

(7) Yhdistetyt asiat C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, *Österreichischer Rundfunk ym.* , Kok. 2003, s. I-4989, 92 kohta.

(8) Yhdistetyt asiat C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, *Österreichischer Rundfunk ym., Kok. 2003* , s. I-4989, 92 kohta.

(9) Parlamentti viittasi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-84/03, *Turco v. neuvosto* , 29.4.2004 antamaan tuomioon (Kok. 2004, s. II-4061, 82 kohta).

(10) EYVL 2001, L 8, s. 1.

(11) EYVL 2001, L 145, s. 43.

(12) Ks. esim. asia C-266/05 P, *Sison v. neuvosto, tuomio 17.9.2007* (Kok., s. I-1233, 63 kohta).

(13) Ks. esim. yhdistetyt asiat C-174/98 P ja C-189/98 P, *Alankomaat ja Van Der Wal v. komissio* , tuomio 19.9.2000 (Kok. 2000, s. I-1, 24 kohta).

(14) Ks. asia C-353/01 P, *Mattila v. komissio, tuomio* 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-1073, 30 kohta).

(15) Yhdistetyt asiat C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, *Österreichischer Rundfunk ym., tuomio 11.9.2003 (Kok. 2003* , s. I-4989, 92 kohta).

(16) Tämä direktiivi sisältää asetuksen (EY) N:o 45/2001 säännösten kaltaisia säännöksiä.

(17) Ks. oikeusasiamiehen muistio avoimuudesta ja tietosuojasta, 14. marraskuuta 2001 (http://www.ombudsman.europa.eu/letters/en/20011114-1.htm) [Linkki].

(18) Ks. esim. oikeusasiamiehen päätökset asioissa 1919/2005/GG (http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/051919.htm) [Linkki]ja 3269/2005/TN ( ) [Linkki] .

(19) ”Public Access to Documents and Data Protection”, taustapaperisarja nro 1, heinäkuu 2005. Asiakirja on saatavilla Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivustolla (http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/21 [Linkki]).

(20) Asia T-194/04, *Bavarian Lager Co. Ltd v. komissio* , tuomio 8.11.2007 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

(21) Tämä kirje vastasi Euroopan oikeusasiamiehen 30. syyskuuta 2002 päivättyyn kirjeeseen Euroopan parlamentin ja komission puhemiehelle, jossa se ilmaisi huolensa sekä direktiivin 95/46/EY että henkilötietojen käsittelystä annetun asetuksen 45/2001 virheellisestä tulkinnasta.

(22) C-28/08 P, *komissio v. Bavarian Lager* . Ks. EUVL C 79, 29.3.2008, s. 21 [Linkki].

(23) Tuomion 120 kohta.

(24) Tuomion 109 kohta.

(25) Parlamentin päätös vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2005, pääluokka I – Euroopan parlamentti, tehty täysistunnossa 24. huhtikuuta 2007.

(26) Ks. oikeusasiamiehen vuonna 2006 esittämien kriittisten huomautusten ja muiden huomautusten johdosta toimielinten vuonna 2006 toteuttaman tutkimuksen sivu 6, joka on saatavilla oikeusasiamiehen verkkosivustolla:
http://www.ombudsman.europa.eu/followup/en/default.htm [Linkki].